

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w 2015 roku

Raport roczny

Powiatowy Urząd Pracy
w Krotoszynie



Spis treści

Spis treści	2
Wstęp	3
1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy.....	7
1.1. Analiza bezrobocia	7
1.1.1. Liczba bezrobotnych w powiecie.....	7
1.1.2. Stopa bezrobocia	7
1.2. Struktura bezrobotnych – wybrane dane.....	9
1.2.1. Wiek	9
1.2.2. Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe.....	9
1.2.3. Staż pracy	10
1.2.4. Czas pozostawania bez pracy i długotrwałe bezrobocie	10
1.3. Analiza ofert pracy i osób bezrobotnych wg zawodów	12
1.3.1. Analiza bezrobocia wg zawodów	12
1.3.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie.....	13
1.3.3. Zawody o najniższym i najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych.....	14
1.3.4. Analiza ofert pracy wg zawodów	16
2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych	19
2.1. Analiza zawodów deficytowych.....	20
2.2. Analiza zawodów zrównoważonych.....	22
2.3. Analiza zawodów nadwyżkowych.....	22
3. Analiza umiejętności i uprawnień	24
4. Analiza rynku edukacyjnego.....	27
4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.....	28
4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych	30
5. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego.....	40
5.1 Analiza respondentów	40
5.2. Analiza zebranych danych	41
6. Prognoza lokalnego rynku pracy	65
Podsumowanie	77
Informacja sygnałna.....	80
Spis tabel	82
Spis rysunków	83

Wstęp

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych to proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.¹

Zgodnie z zapisami art. 9, ust. 1 pkt 9 Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149, ze zm.) opracowywanie badań, analiz i sprawozdań rynku pracy, w tym prowadzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych należą do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Niniejszy raport powstał zgodnie z „Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”, opracowaną zleceniem Departamentu Rynku Pracy w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich przez Instytut Nauk Społeczno – Ekonomicznych. Publikacja definiuje ogólny zarys sposobu dokonywania analiz, definiuje zatem między innymi cele monitoringu, wykorzystywane źródła danych używane pojęcia i terminy.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych powinien umożliwiać realizację następujących **celów**:

1. Określanie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na powiatowym rynku pracy,
2. Stworzenie bazy informacyjnej dla przewidywania struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym,
3. Określanie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych dla zapewnienia spójności z potrzebami rynku pracy,
4. Korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym i wyższym,
5. Usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów oraz kwalifikacji deficytowych i nadwyżkowych na lokalnych rynkach pracy,
6. Ułatwienie realizacji programów specjalnych dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Niniejszą analizę przeprowadzono w oparciu o dane statystyczne o bezrobociu w powiecie krotoszyńskim i ofertach pracy w 2015r. z systemu SYRIUSZ, posługując się nazwami grup zawodów i specjalności zgodnymi z klasyfikacją zawodów i specjalności wprowadzonej do stosowania Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2014r. poz. 1145). Powyższe dane stanowią część informacji na temat rynku pracy, również w ujęciu lokalnym, brak bowiem prawnego obowiązku zgłaszania każdej oferty pracy do PUP przez pracodawcę, jak również nie ma obligatoryjnego obowiązku rejestrowania się w urzędzie osób, które pozostają bez pracy. W związku z tym analizę wzbogacono o dodatkowe **źródła**, tj.:

1. pierwotne – badanie ofert pracy podmiotów publicznych (zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej) oraz ofert upowszechnianych za pośrednictwem portali rekrutacyjnych w Internecie, a także badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw na lokalnym rynku pracy;
2. wtórne – analiza danych dot. rynku edukacyjnego (SIO MEN oraz sprawozdanie o studiach wyższych S-10 GUS), badania odnośnie rynku pracy GUS (BAEL, badanie popytu na pracę) oraz system prognostyczno-informacyjny.

Pełne zrozumienie niniejszego opracowania wymaga zdefiniowania podstawowych **pojęć**

¹ Opracowanie nowych zaleceń metodologicznych „Prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”

i definicji w nim wykorzystanych:

- ✓ **Zawody deficytowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody zrównoważone** to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale nie przekracza wartości mediany (obliczonej dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawody nadwyżkowe** to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwałego bezrobocia jest wyższy niż wartość mediany (obliczona dla ww. odsetka dla wszystkich grup zawodów poddanych analizie), a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.
- ✓ **Zawód** – zgodnie z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności (KZiS) definiowany jest jako przynoszący dochód zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Zawód może dzielić się na specjalności.
- ✓ **Umiejętności** określono jako zdolność wykonywania odpowiedniej klasy zadań w ramach zawodu np. obsługa komputera i wykorzystanie Internetu.
- ✓ **Uprawnienia** to dodatkowe kwalifikacje zawodowe zdobywane w drodze procesu certyfikacji, dodatkowych szkoleń, egzaminów lub często także po udowodnieniu przebycia wymaganej praktyki; przykładem uprawnienia jest prawo jazdy kat. B.
- ✓ **Kwalifikacje** to układ wiedzy, umiejętności i uprawnień przydatnych do realizacji składowych zadań zawodowych.
- ✓ Jako **lokalny rynek pracy** przyjęto powiatowy - krotoszyński rynek pracy.
- ✓ **Oferta pracy** to zgłoszenie przez pracodawcę do powiatowego urzędu pracy lub umieszczenie w internetowych serwisach rekrutacyjnych oraz w Biuletynach Informacji Publicznej, co najmniej jednego wolnego miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej w określonym zawodzie lub specjalności w celu znalezienia odpowiedniego pracownika. W niniejszej metodologii przez ofertę pracy rozumie się jedno wolne miejsce pracy lub miejsce aktywizacji zawodowej.
- ✓ Przez **długotrwale bezrobotnych** należy rozumieć pozostających bez pracy powyżej **dwunastu miesięcy** od dnia zarejestrowania się.
- ✓ **Bezrobotny absolwent** rozumiany jest jako bezrobotny do upływu dwunastu miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczenie o ukończeniu kursu.

Podstawowymi **zmiennymi** wykorzystywanymi do budowy mierników w monitoringu służącymi określeniu deficytu, równowagi bądź nadwyżki są:

\bar{B}_t^k – średniomiesięczna liczba bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,

\bar{O}_t^k – średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy w grupie zawodów k w okresie t,

- B_t^k – liczba zarejestrowanych bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
 DB_t^k – liczba długotrwale bezrobotnych w grupie zawodów k na koniec okresu t,
 NB_t^k – napływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t,
 OB_t^k – odpływ bezrobotnych w grupie zawodów k w okresie t.

Podstawowymi **miernikami** w nowej metodologii monitoringu służącymi określaniu deficytu lub równowagi są:

- ✓ **Wskaźnik dostępności oferty pracy** - informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niższa. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k.

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Przyjmuje wartości z przedziału $\langle 0, +\infty \rangle$

$B/O_t^k = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O_t^k < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$B/O_t^k = 1$ - każdy bezrobotny w danej elementarnej grupie zawodów ma szansę znaleźć pracę. Przeciętna liczba dostępnych ofert pracy jest równa przeciętnej liczbie bezrobotnych w grupie zawodów k. Grupę zawodów k można traktować jako zrównoważoną.

$B/O_t^k > 1$ - dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a grupa zawodów k jest maksymalnie nadwyżkowa.

- ✓ **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia** - informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów.

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

Przyjmuje wartości od **0%** (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do **100%** (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).

- ✓ **Wskaźnik płynności bezrobotnych** - wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

$WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości - napływ jest równy zeru.

Podstawowymi miernikami w nowej metodologii monitoringu służącymi określeniu **rynku edukacyjnego** są:

- ✓ **Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów:** informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k (w %).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

Przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny).

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/ uczelni – stan na koniec grudnia/ maja (np. 31.12.2011, 31.05.2012, 31.12.2012),

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/ kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/ uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011 i 2011/2012).

Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły.

Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

- ✓ **Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych** - informuje, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k (lub kierunku kształcenia) stanowią bezrobotni absolwenci (w %).

$$WAB_t^k = \frac{BA_t^k}{B_t^k} * 100,$$

Przyjmuje wartości od 0% (brak absolwentów wśród bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów/ kierunku kształcenia k) do 100% (sytuacja, w której każdy bezrobotny w opisywanej elementarnej grupie zawodów/ kierunku kształcenia to bezrobotny absolwent).

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów w elementarnej grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2011, 31.05.2012 i 31.12.2012),

B_t^k - liczba bezrobotnych ogółem w grupie zawodów k (kierunku kształcenia) – stan na koniec grudnia roku poprzedzającego i maja danego roku (np. 31.12.2011, 31.05.2012 i 31.12.2012).

Kalkulacja tego wskaźnika ma na celu wskazanie jak wysoki jest odsetek bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów (w przypadku absolwentów szkół ponadgimnazjalnych) bądź w danym kierunku kształcenia (w przypadku absolwentów szkół wyższych).

1. Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

1.1. Analiza bezrobocia

1.1.1. Liczba bezrobotnych w powiecie

W końcu 2015r. w rejestrze PUP w Krotoszynie **zarejestrowanych było 1948 osób bezrobotnych**. W stosunku do 2014r., liczba ta zmniejszyła się o 889. W końcu grudnia 2015r., kobiety zarejestrowane w Urzędzie Pracy stanowiły **67%** ogółu bezrobotnych w liczbie 1300 osób. Statystyki potwierdzają zmniejszenie liczby bezrobotnych kobiet, od końca 2014r. do końca 2015r. o 466 osób, jednak ich udział w ogóle zarejestrowanych zwiększył się o 5%, w tym okresie. Populacja bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 423 osoby, czyli o 40%.

Tabela 1 Liczba zarejestrowanych bezrobotnych

Miesiąc	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych							
	Rok 2015		Rok 2014		Rok 2013		Rok 2012	
	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet	ogółem	w tym kobiet
Styczeń	3076	1890	3511	2123	3703	2137	3745	2388
Luty	3086	1980	3589	2190	3857	2225	3884	2465
Marzec	2960	1816	3355	2072	3861	2251	3760	2406
Kwiecień	2650	1616	3286	2037	3734	2224	3558	2300
Maj	2457	1520	3095	1963	3478	2094	3295	2082
Czerwiec	2295	1480	2872	1841	3244	1984	3154	1997
Lipiec	2176	1457	2794	1802	3090	1937	3063	1960
Sierpień	2118	1449	2725	1734	3040	1927	2975	1891
Wrzesień	1995	1391	2652	1673	2999	1918	2921	1804
Październik	1946	1329	2653	1651	2941	1865	3010	1842
Listopad	1906	1283	2769	1725	3046	1904	3183	1934
Grudzień	1948	1300	2837	1766	3168	1964	3320	1970

Pierwszy kwartał roku 2015, po raz kolejny (wyłączając początek roku 2014) cechował niewielki spadek dynamiki gospodarczej, co spowodowało, że okres ten charakteryzował się nieco wyższym poziomem bezrobocia, niż ostatni kwartał poprzedzającego go roku. Podstawą takiej sytuacji jest sezonowość, która stanowi podstawową cechę polskiego rynku pracy i oznacza wzrost bezrobocia w miesiącach rozpoczynających i kończących rok. Miesiące wiosenne są okresami spadku liczby zarejestrowanych, co wynika między innymi z rozpoczynaniem prac sezonowych w budownictwie i rolnictwie. Pod względem ilości osób zarejestrowanych, najkorzystniej wypadł listopad 2015r., który zakończył się liczbą 1906 zarejestrowanych bezrobotnych.

1.1.2. Stopa bezrobocia

Liczba osób bezrobotnych znajduje swoje odzwierciedlenie we wskaźniku stopy bezrobocia (GUS), obliczanym jako iloraz osób bezrobotnych i liczby osób aktywnych zawodowo.

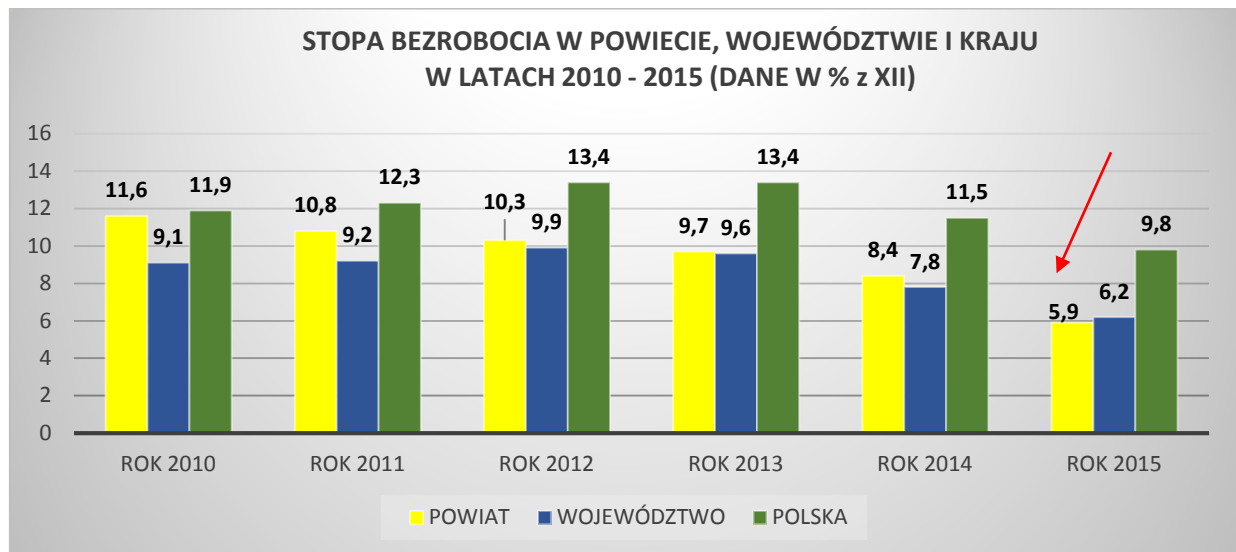
W skali ogólnopolskiej wyniosła w końcu grudnia 2015r. **9,8%**, a więc od końca roku poprzedniego, zmniejszyła się o 1,7 punktu procentowego. **Dla województwa wielkopolskiego** wskaźnik ten osiągnął wielkość 6,2% i jest to najniższy poziom w regionach. Najwyższy wskaźnik 16,3% wystąpił w woj. warmińsko – mazurskim, natomiast średnia stopa bezrobocia w Polsce to 9,8%. W skali całego kraju różnica pomiędzy najniższą, a najwyższą stopą w województwach wyniosła 10,1 punktu procentowego.

W powiecie KROTOSZYŃSKIM w końcu roku bez pracy pozostawało 5,9% aktywnych zawodowo. Odnotowaliśmy więc zmniejszenie stopy bezrobocia o 2,5 punktu procentowego w porównaniu do wskaźnika z końca 2014r.

Tabela 2 Stopa bezrobocia

OBSZAR	DANE Z MIESIĄCA GRUDNIA DANEGO ROKU					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
POWIAT KROTOSZYŃSKI	11,6	10,8	10,3	9,7	8,4	5,9
WOJ. WLKP.	9,1	9,2	9,9	9,6	7,8	6,2
POLSKA	11,9	12,3	13,4	13,4	11,5	9,8

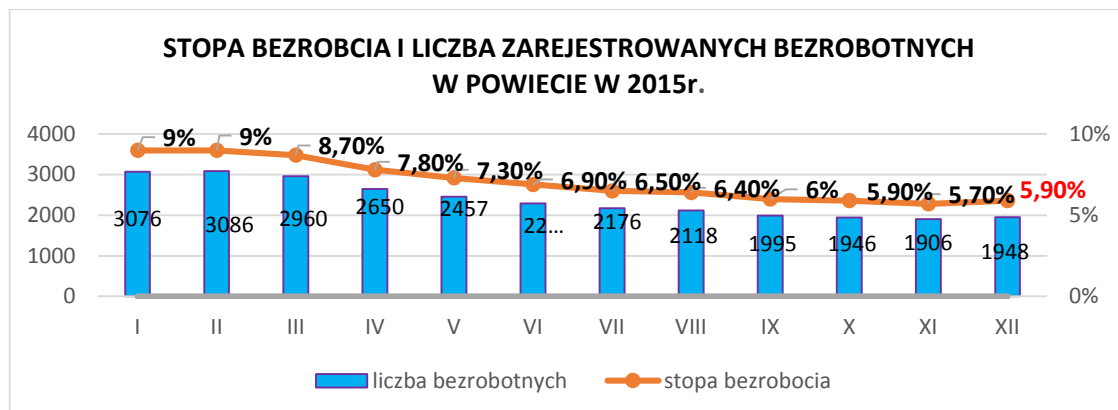
Rysunek 1 Stopa bezrobocia w powiecie, województwie o kraju w latach 2010-2015



W wielkopolskich powiatach stopa bezrobocia osiągała wartość od 2,6% do 13,5%, co świadczy o dużym zróżnicowaniu regionu. Najwyższy wskaźnik wystąpił w powiatach: chodzieskim, kolskim, konińskim, słupeckim, i złotowskim.

Przyglądając się najbliższym sąsiadom powiatu krotoszyńskiego, stopa w końcu roku kształtowała się następująco: w Gostyniu – 8,4%, w Jarocinie – 8,9%, w Ostrowie Wlkp. – 6,0%, w Ostrzeszowie – 7,0%, w Pleszewie – 6,9%, w Rawiczu 7,2%, w Miliczu – 12,2%.

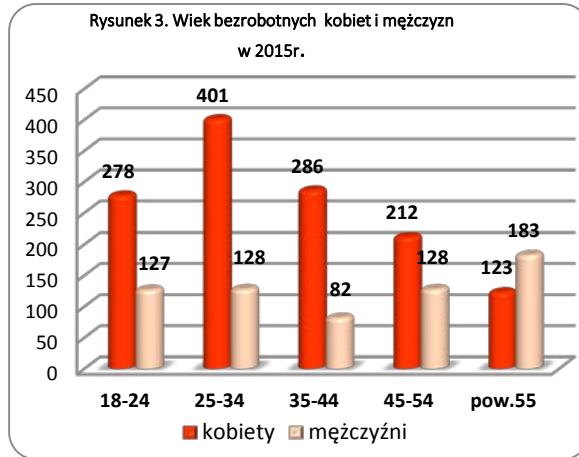
Rysunek 2 Stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie w 2015 r.



1.2. Struktura bezrobotnych – wybrane dane.

1.2.1. Wiek

W związku z tym, iż ogólna liczba bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim zdecydowanie zmniejszyła się w końcu 2015r. w porównaniu z końcem 2014r. (-889 osób), zmniejszenie to nastąpiło



Rysunek 3 Wiek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w 2015r.

w prawie wszystkich grupach wiekowych, z wyjątkiem tej najstarszej – „60+”, gdzie nastąpiło niewielkie zwiększenie - 10 osób . Największy spadek, bo o 287 osób, dotyczył tej mimo wszystko najliczniej reprezentowanej grupy wiekowej, czyli między 25-34 lata, która liczyła sobie w końcu 2015r. 529 osób, co stanowi 27% ogółu. Nastąpiło co prawda znaczne zmniejszenie, bo o 287 osób, w porównaniu z 2014r., w ślad za zmniejszeniem ogólnej liczby bezrobotnych, mimo to jest to nadal dominująca liczba. Dwie kolejne największe, co do liczebności grupy to osoby w wieku między 18 a 24 rokiem życia 21% ogółu (405 osób) oraz przedział 35-44 - 19% (368 osób). Łatwo zatem wyliczyć, iż

poszukujący pomocy w PUP w Krotoszynie, to w zdecydowanej większości – 67% - ludzie młodzi w największej aktywności zawodowej. Tzw. grupa osób bez pracy „50+” liczy sobie 484 osoby (23%) i jest zaliczana przez ustawodawcę do „będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy”.

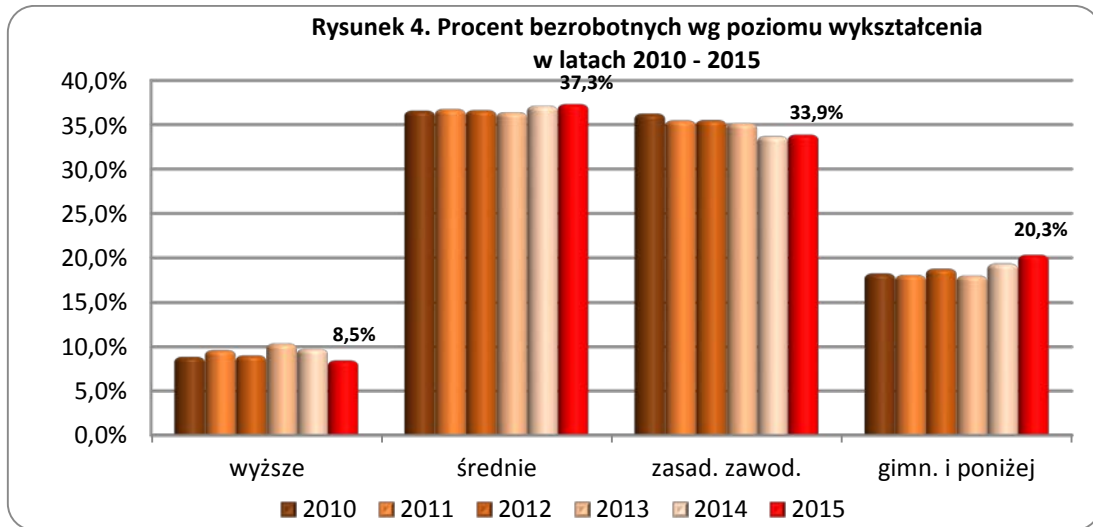
Poniżej przedstawione zostaną bardziej szczegółowe dane właściwe dla dwóch grup wiekowych wyróżnionych zapisami ustawy.²

1.2.2. Poziom wykształcenia i kwalifikacje zawodowe

W końcu 2015r. podobnie jak w latach poprzednich najwięcej bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Krotoszynie legitymowało się **wykształceniem średnim – 727 osób, tj. 37,3%**. Należy również zauważyć, iż znaczącą większość stanowiły tu osoby, które ukończyły szkoły średnie zawodowe – 518 osób. Najmniej licznie reprezentowaną grupą w zbiorowości bezrobotnych, były osoby posiadające dyplom wyższej uczelni – 165 osób, tj. 8,4%. Liczba osób zarejestrowanych w rejestrze wg wykształcenia, w przypadku wszystkich prezentowanych na poniższym wykresie poziomów, uległa zmniejszeniu. Grupy osób z wykształceniem średnim i zasadniczym zawodowym zmniejszyły się najwyraźniej – odpowiednio o 326 i 296 osób, a w przypadku bezrobotnych z wykształceniem wyższym, ta zmiana była najmniejsza – o 113 osób.

² Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149, ze zm.)

Rysunek 4 Procent bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w latach 2010-2015

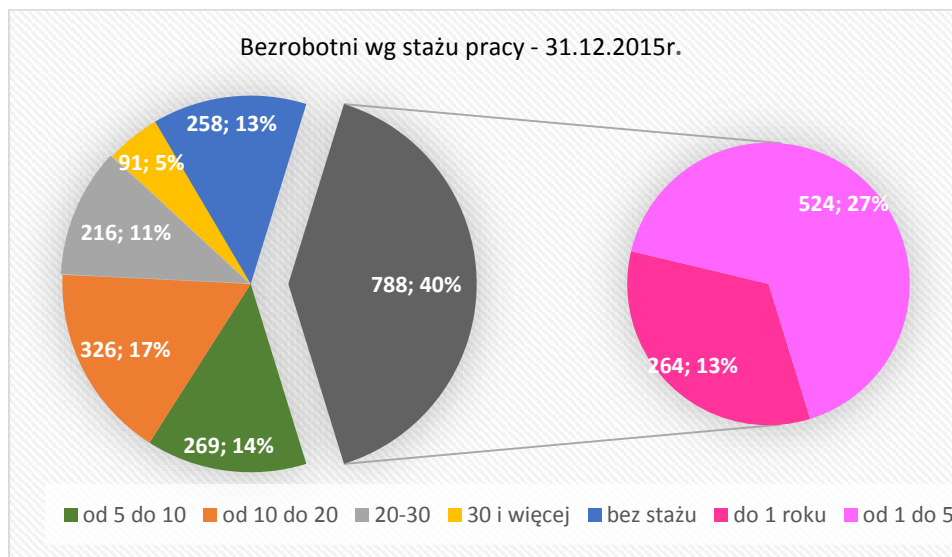


Wśród 165 osób z wykształceniem wyższym dominują kobiety - 124 osoby (75%). Najczęściej kończone kierunki studiów to: pedagogika (różne specjalności), ekonomia, administracja.

1.2.3. Staż pracy

Bezrobotnie w powiecie krotoszyńskim dotyka w największym stopniu osoby posiadające **staż pracy nieprzekraczający 5 lat – 788 osób, tj. 40%** ogółu zarejestrowanych. Z kolei bezrobotni ze stażem pracy w granicach powyżej 30 lat (tj. 5% ogółu), stanowią najmniej liczną grupę wśród pozostających bez pracy w powiecie.

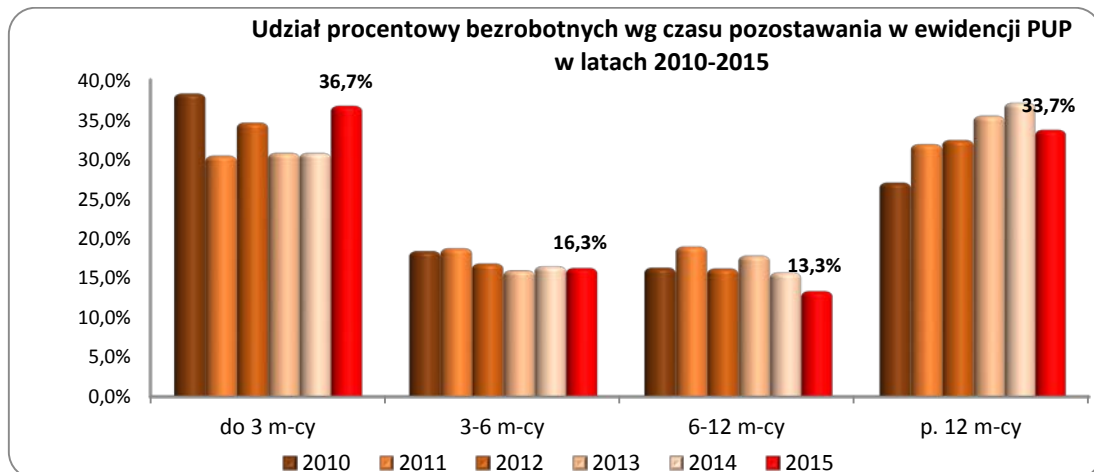
Rysunek 5 bezrobotni wg stażu pracy - 31.12.2015r.



1.2.4. Czas pozostawania bez pracy i długotrwałe bezrobocie

Dane dotyczące zarejestrowanych w urzędzie bezrobotnych pod względem czasu ich pozostawania bez pracy wykazują, iż najliczniejszą grupę stanowią osoby, które zarejestrowane są **powyżej 12 m-cy w liczbie 955 osób, tj. 49%** oraz **do 3 m-cy w liczbie 715 osób, tj. 37%**.

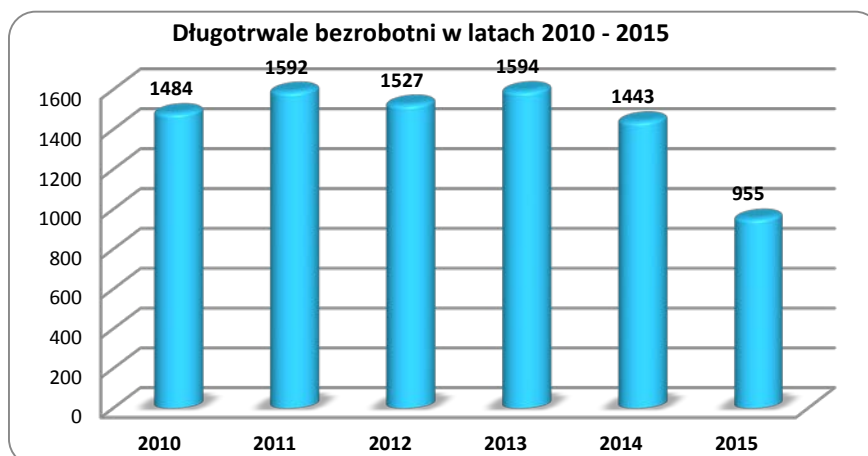
Rysunek 6 udział procentowy bezrobotnych wg czasu pozostawania w ewidencji PUP w latach 2010-2015



W minionym roku jedyny wzrost odnotowano w grupie osób pozostających bez pracy przez okres do **3 miesięcy** – o 5,9 punktu procentowego, z kolei największy spadek zarysował się wśród osób będących w ewidencji przez czas powyżej 12 miesięcy – o 3 punkty procentowe. Jeśli patrzeć pod kątem poziomu bezrobotnych w każdej z tych grup, liczba osób zarejestrowanych w każdej z nich uległa zmniejszeniu – od 151 osób dla grupy z przedziału od 3 do 6 m-cy, do 396 osób dla grupy powyżej 12 m-cy.

W grudniu 2015r. **długotrwale bezrobotni** w liczbie **955 osób**, stanowili blisko połowę wszystkich zarejestrowanych. W grupie tej dominowały wyraźnie kobiety stanowiące niemal 73% ogółu. Mimo zmniejszenia samej liczby osób będących w bierności zawodowej ponad rok, z 1443 w grudniu 2014r. do 955 w końcu 2015r., ich udział w strukturze bezrobotnych w powiecie nie zmienił się istotnie i wynosił odpowiednio 51% i 49%.

Rysunek 7 Długotrwale bezrobotni w latach 2010-2015



1.3. Analiza ofert pracy i osób bezrobotnych wg zawodów

1.3.1. Analiza bezrobocia wg zawodów

Na dzień 31.12.2015r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krotoszynie pozostawało 1948 osób bezrobotnych.

Najwięcej bezrobotnych w powiecie krotoszyńskim posiadało zawód z grupy: „sprzedawcy sklepowi i pokrewni” – 250 osób – 12,8% ogółu. Drugą, pod względem wielkości grupą były zawody „średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych” – 85 osób (4,4%). Warto doprecyzować, iż w skład tej grupy wchodzi takie zawody jak: asystent ds. statystyki, technik agrobiznesu, technik ekonomista, asystent przetwarzania danych, pozostały średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych.

Kolejne dwie najliczniejsze grupy zawodów w Krotoszynie to: „piekarze, cukiernicy i pokrewni” oraz „szwaczki, hafciarki i pokrewni”.

Najliczniej reprezentowane elementarne grupy zawodów prezentuje poniższa tabela:

Tabela 3 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	250
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	85
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	64
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	63
5120	Kucharze	56
5141	Fryzjerzy	55
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	54
9613	Zamiatacze i pokrewni	44
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	41
7112	Murarze i pokrewni	38
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	34
3144	Technicy technologii żywności	32
5153	Gospodarze budynków	31
7222	Ślusarze i pokrewni	31
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	31
7131	Malarze budowlani i pokrewni	27
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	27
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	22
4321	Magazynierzy i pokrewni	21
9112	Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne	20

Kolejnym etapem analizy jest tzw. „napływ” bezrobotnych wg zawodów. Od początku 2015r. zarejestrowało się w PUP Krotoszyn 4219 osób bezrobotnych (w tym 2331 kobiet) i jest to o 500 osób mniej, niż w tym samym czasie poprzedniego roku. Większość rejestrujących się stanowiły kobiety – 55%.

W przeważającej liczbie były to ponowne rejestracje - 3422 osoby, co stanowi 81% całego „napływu”. Mimo to, od 2010r. widoczny jest trend spadkowy rejestracji osób zgłaszających się do tutaj PUP, w celu uzyskania statusu bezrobotnego. Tabela 4 prezentuje zawody, jakimi najliczniej legitymowali się bezrobotni rejestrujący się w Urzędzie.

Tabela 4 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) są największe w 2015 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Liczba bezrobotnych (napływ w okresie)
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	359
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	127
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	120
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	112
5120	Kucharze	111
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	89
5141	Fryzjerzy	87
7222	Ślusarze i pokrewni	83
9629	Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	79
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	74
7112	Murarze i pokrewni	71
7131	Malarze budowlani i pokrewni	65
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	60
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	53
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	49
3144	Technicy technologii żywności	46
5153	Gospodarze budynków	46
4321	Magazynierzy i pokrewni	44
9613	Zamiatacze i pokrewni	44
7412	Elektromechanicy i elektrycy	41

1.3.2. Zawody generujące długotrwałe bezrobocie

Zawody generujące długotrwałe bezrobocie to takie, które mają najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia WDB_k^t , który informuje jaki odsetek bezrobotnych w grupie elementarnej zawodów stanowią osoby pozostające bez pracy i zarejestrowane w PUP ponad 12 m-cy.

W tabeli 5 zawarto elementarne grupy zawodów, w których występuje wskaźnik długotrwałego bezrobocia na poziomie maksymalnym – 100%, oznacza to, że każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów jest długotrwałe bezrobotnym.

Tabela 5 Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 r.

	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
2113	Chemicy	100,00
2131	Biolodzy i pokrewni	100,00

2161	Architekci	100,00
2166	Projektanci grafiki i multimedków	100,00
2352	Nauczyciele szkół specjalnych	100,00
2413	Analitycy finansowi	100,00
3240	Technicy weterynarii	100,00
3423	Instruktorzy fitness i rekreacji ruchowej	100,00
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	100,00
4120	Sekretarki (ogólne)	100,00
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	100,00
5165	Instruktorzy nauki jazdy	100,00
5246	Wydawcy posiłków	100,00
5321	Pomocniczy personel medyczny	100,00
5412	Strażnicy w zakładach dla nieletnich	100,00
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	100,00
5419	Pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
6114	Rolnicy upraw mieszanych	100,00
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	100,00
7116	Robotnicy budowy dróg	100,00
7123	Tynkarze i pokrewni	100,00
7211	Formierze odlewniczy i pokrewni	100,00
7221	Kowale i operatorzy pras kuźniczych	100,00
7316	Sztyldziarze, grawerzy i zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni	100,00
7318	Rękodzielnicy wyrobów z tkanin, skóry i pokrewnych materiałów	100,00
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	100,00
7535	Wyprawiacze skór, garbarze i pokrewni	100,00
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	100,00
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	100,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	100,00
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	100,00
8219	Monterzy gdzie indziej niesklasyfikowani	100,00
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	100,00
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	100,00
9510	Pracownicy świadczący usługi na ulicach	100,00

1.3.3. Zawody o najniższym i najwyższym wskaźniku płynności bezrobotnych

Kolejny element raportu stanowi analiza tzw. „płynności bezrobotnych”, czyli natężenie „ruchu” bezrobotnych w elementarnych grupach zawodów. Miernikiem badającym to zjawisko wskaźnik płynności bezrobotnych WPB_t^k , który przyjmuje następujące wartości:

- $WPB_t^k < 1$ - napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.
- $WPB_t^k = 1$ - odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.
- $WPB_t^k > 1$ - odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.
- Brak wartości** – napływ jest równy zeru.

Tabela 6 prezentuje grupy zawodów grupy zawodów, dla których odnotowano w 2015r. najwyższy wskaźnik płynności. Z zestawienia wynika, iż w powiecie krotoszyńskim w 30-stu grupach „odpływ” przewyższył „napływ”, czyli w konsekwencji nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych w badanym okresie. Najwyższy poziom wskaźnika odnotowano w takich grupach zawodów, jak: „robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich”, „inżynierowie inżynierii środowiska”, „inżynierowie elektrycy”, „listonosze i pokrewni”, „inżynierowie budownictwa”, „analitycy finansowi”, „operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych”, „dekarze”.

Wzrost liczby bezrobotnych, czyli większy napływ niż odpływ dotyczył 18 –stu grup zawodów, wśród nich między innymi: „kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych”, „asystenci nauczycieli”, „kierownicy w gastronomii”. Pełny wykaz grup, w których wskaźnik płynności osiągnął wartość mniejszą niż 1 przedstawiono w tabeli 7.

Tabela 6 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7513	Robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich	5,00
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	4,00
2151	Inżynierowie elektrycy	4,00
4412	Listonosze i pokrewni	3,00
2142	Inżynierowie budownictwa	2,33
2413	Analitycy finansowi	2,33
8181	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych	2,33
7121	Dekarze	2,20
2113	Chemicy	2,00
2144	Inżynierowie mechanicy	2,00
2161	Architekci	2,00
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2,00
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	2,00
2633	Filozofowie, historycy i politolodzy	2,00
2634	Psycholodzy i pokrewni	2,00
2651	Artyści plastycy	2,00
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2,00
3240	Technicy weterynarii	2,00
4120	Sekretarki (ogólne)	2,00
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	2,00
4224	Recepcjoniści hotelowi	2,00
4411	Pomocnicy biblioteczni	2,00
4415	Pracownicy działów kadr	2,00
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	2,00
5322	Pracownicy domowej opieki osobistej	2,00
6122	Hodowcy drobiu	2,00

7323	Introligatorzy i pokrewni	2,00
7521	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	2,00
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	2,00
9213	Robotnicy wykonujący prace proste przy uprawie roślin i hodowli zwierząt	2,00

Tabela 7 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 r.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	0,00
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00
1412	Kierownicy w gastronomii	0,00
2111	Fizycy i astronomowie	0,00
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	0,00
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,00
3253	Optycy okularowi	0,00
5312	Asystenci nauczycieli	0,00
7543	Klasyfikatorzy wyrobów przemysłowych	0,00
8113	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0,00
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,00
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	0,00
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	0,50
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	0,50
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	0,50
2165	Kartografowie i geodeci	0,50
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0,50
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	0,50

1.3.4. Analiza ofert pracy wg zawodów

W 2015r. na terenie powiatu krotoszyńskiego odnotowano łącznie 4728 ofert pracy, realizowanych w PUP Krotoszyn oraz innych urzędach pracy, ale w związku z planowanym wykonywaniem pracy na terenie powiatu. Najwięcej wakatów oferowano w zawodach (wg wielkiej grupy zawodów): „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” - 1341, „pracownicy usług i sprzedawcy” - 960, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń” - 725.

Tabela 8 Oferty pracy w 2015 r.

Nazwa wielkiej grupy zawodów	PUP	Internet	Razem
w liczbach bezwzględnych			
Ogółem	4728	390	5118
KIEROWNICY	77	72	149
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	725	8	733
PRACOWNICY BIUROWI	278	14	292
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	960	13	973

PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	805	22	827
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	1341	0	1341
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	17		17
SPECJALIŚCI	164	114	278
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	361	147	508
wskaźnik struktury według źródeł			
Ogółem			
KIEROWNICY	51,68%	48,32%	100%
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	98,91%	1,09%	100%
PRACOWNICY BIUROWI	95,21%	4,79%	100%
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	98,66%	1,34%	100%
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	97,34%	2,66%	100%
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	100,00%	0,00%	100%
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	100,00%		100%
SPECJALIŚCI	58,99%	41,01%	100%
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	71,06%	28,94%	100%
wskaźnik struktury wg grup w poszczególnych źródłach			Wskaźnik zróżnicowania (PUP vs. Internet)
Ogółem	100,00%	100,00%	
KIEROWNICY	1,63%	18,46%	0,09
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	15,33%	2,05%	7,48
PRACOWNICY BIUROWI	5,88%	3,59%	1,64
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	20,30%	3,33%	6,09
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	17,03%	5,64%	3,02
ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	28,36%	0,00%	
ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,36%		
SPECJALIŚCI	3,47%	29,23%	0,12
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	7,64%	37,69%	0,20

Powyższe dane analizuje się przy zastosowaniu **wskaźnika zróżnicowania struktury ofert pracy**, mającego na celu sprawdzenie, którzy bezrobotni (w jakich grupach zawodów) nie rejestrują się w urzędach pracy oraz jakie oferty pracy nie są zgłaszane.

**Wskaźnik
zróżnicowania
struktury ofert pracy**

$$WNO_t^k = \frac{WSO_{t,PUP}^k}{WSO_{t,inter}^k}$$

$WNO_t^k < 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane przede wszystkim poza PUP (oznacza to, że pracodawcy znacznie częściej oferują pracę za pośrednictwem portali internetowych dla tych zawodów).

$WNO_t^k > 1$ – grupa zawodów, w której oferty pracy są zgłaszane przede wszystkim w PUP (pracodawcy znacznie częściej poszukują pracowników za pośrednictwem PUP niż w Internecie).

Miernik przyjmuje wartości z przedziału $<0, +\infty$.

Jak wynika z danych dotyczących powiatu krotoszyńskiego pracodawcy znacznie częściej poszukują tu pracowników za pośrednictwem PUP. Tylko dla trzech grup wielkich wskaźnik osiągnął wartość mniejszą niż 1, tj.: „kierownicy”, „specjaliści” oraz „technicy i inny średni personel”, czyli tu przeważają oferty w portalach internetowych.

2. Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Zgodnie z metodologią zakłada się, iż **zawody deficytowe** charakteryzują się jednocześnie dwoma czynnikami:

- 1) większą liczbą dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym;
- 2) konieczne jest, aby odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany³ (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za deficytową w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody maksymalnie deficytowe wyróżniają się brakiem bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym, tj. **wskaźnik dostępności oferty pracy wynosi zero**. Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów deficytowych).

Przyjęto, że **zawody zrównoważone** odznaczają się natomiast:

- 1) zbliżoną liczbą bezrobotnych i dostępnych ofert pracy w danym okresie sprawozdawczym,
- 2) dodatkowo konieczne jest, aby odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany (Me), a odpływ bezrobotnych powinien przewyższać ich napływ (bądź być równy) w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za zrównoważoną w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody nadwyżkowe odznaczają się:

- 1) przewagą liczebną bezrobotnych nad dostępnymi ofertami pracy, bezrobociem długotrwałym powyżej mediany (Me),
- 2) niskim odpływem netto (wyższy napływ niż odpływ) bezrobotnych w danym okresie sprawozdawczym.

Wymienione warunki muszą być spełnione jednocześnie, by daną grupę zawodów uznać za nadwyżkową w danym okresie sprawozdawczym. Niespełnienie któregokolwiek z trzech warunków powoduje, że dana grupa zawodów nie wchodzi do rankingu i nie podlega dalszej analizie.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe to takie, dla których w danym okresie sprawozdawczym nie występują żadne oferty pracy, tj. wskaźnik dostępności oferty pracy nie przyjmuje żadnych wartości (dzielenie przez zero). Ponadto, muszą być spełnione pozostałe dwa warunki konieczne (tak jak w przypadku grup zawodów nadwyżkowych).

Zawody, które nie spełniają warunków zawartych w poniższej tabeli 9 nie podlegają dalszej analizie.

³ Mediana to wartość środkowa zbioru

Tabela 9 Wskaźniki dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych

Grupy zawodów	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
maksymalnie deficytowe	$B/O_t^k = 0$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
deficytowe	$B/O_t^k < 0,9$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
zrównoważone	$0,9 \leq B/O_t^k \leq 1,1$	$WDB_t^k \leq Me$ lub brak wartości	$WPB_t^k \geq 1$ lub brak wartości
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1,1$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$
maksymalnie nadwyżkowe	$B/O_t^k = \text{brak wartości}$	$WDB_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

2.1. Analiza zawodów deficytowych.

W 2015r. w powiecie krotoszyńskim wyłoniono 16 elementarnych grup zawodów deficytowych, dla których wystąpiła większa liczba dostępnych ofert pracy niż wynosi średni stan bezrobotnych w minionym roku oraz odsetek długotrwanie bezrobotnych nie przekraczał mediany (średniej wartości ogółu długotrwanie bezrobotnych), a odpływ bezrobotnych przewyższył ich napływ (bądź był równy) w tym czasie.

Tabela 10 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 r.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert zamkniętych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0,25	4,42	0,06			0,00	5,20
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	1,08	17,50	0,06	0,00	1,00	98,10	20,61
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	1,92	23,17	0,08		1,33	21,49	23,75
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,58	2,58	0,23	0,00	1,00	9,68	3,04
4412	Listonosze i pokrewni	1,33	5,67	0,24		3,00	0,00	3,14
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0,17	0,67	0,25		1,00	0,00	0,79
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,75	2,50	0,30	0,00	1,00	3,33	2,94
9122	Czyszciciele pojazdów	0,25	0,83	0,30		1,00	10,00	0,98
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	5,50	18,25	0,30	20,00	1,08	9,29	17,96
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0,58	1,75	0,33			0,00	0,88
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0,33	0,83	0,40		1,00	20,00	0,98
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0,08	0,17	0,50		1,00	0,00	0,20

1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0,08	0,17	0,50		1,00	0,00	0,20
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	1,42	2,50	0,57	0,00	1,00	10,00	2,94
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	9,17	14,67	0,63	16,67	1,08	10,37	16,09
8343	Maszyści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0,17	0,25	0,67	0,00	1,00	33,33	0,29

Maksymalny deficyt w 2015r., czyli sytuacja, w której oprócz wystąpienia **większej liczby dostępnych ofert pracy niż wyniósł średni stan bezrobotnych w minionym roku oraz odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekroczył mediany** (średkowej wartości zbioru), a odpływ bezrobotnych przewyższył ich napływ (bądź był równy) w tym czasie, nie pojawiły się w ewidencji PUP osoby bezrobotne, dotyczył 18 elementarnych grup zawodów. Tabela 11 prezentuje szczegółowy wykaz.

Tabela 11 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 r.

MAKSYMALNY DEFICYT*				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert zamkniętych (%)**	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	15	100,00	0,57
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	4	0,00	12,50
9334	Układacze towarów na półkach	2	0,00	12,50
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	2	5,00	11,36
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	2	0,00	10,80
1211	Kierownicy do spraw finansowych	1	0,00	9,09
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	1	0,00	9,09
5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	1	0,00	5,68
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	1	0,00	5,11
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	1	0,00	3,98
2353	Lektorzy języków obcych	1	0,00	3,41
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0	0,00	2,84
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0	0,00	2,84
9612	Sortowacze odpadów	0	0,00	2,84
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0	0,00	2,27
3251	Asystenci dentystyczni	0	0,00	1,70
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0	66,67	1,70
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0	100,00	1,70

* W przypadku *maksymalnego deficytu* liczba bezrobotnych równa jest 0. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy równa się 0, a pozostałe mierniki nie osiągają wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej liczby dostępnych ofert pracy.

** Krajowa oferta zamknięta to taka, która jest upowszechniana przez PUP bez danych pracodawcy krajowego.

Komentarza wymaga grupa zawodów: „hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych”, w skład której wchodzi m.in. zawód „hodowca zwierząt futerkowych”. Realnie ta grupa w powiecie krotoszyńskim nie jest grupą deficytową, z uwagi na fakt iż jeden pracodawca z terenu powiatu zajmujący się hodowlą nerek zgłasza do tutaj. Urzędu oferty pracy w tym zawodzie, jako wymóg wobec potencjalnych kierowanych podając konieczność posiadania minimum trzyletniego doświadczenia. Warunek ten gwarantuje brak odpowiednich kandydatów. W przypadku niedoboru, który w konsekwencji oczywiście występuje, firma zatrudnia cudzoziemców - głównie obywateli Ukrainy.

W dalszej kolejności pracodawca wnioskuje o wydanie informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy cudzoziemcowi obejmująca obywateli polskich i cudzoziemców określonych w art. 87 ust. 1 pkt 1-11 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2015r. poz. 149, ze zm.).

2.2. Analiza zawodów zrównoważonych.

Równowaga w powiecie krotoszyńskim w 2015r. dotyczyła tylko 4-ech elementarnych grup zawodów. Oznacza to, że dla: „robotników wykonujących prace proste w budownictwie”, „kreślarzy”, „pozostałych pracowników zajmujących się sprzętaniem” oraz „techników elektryków” wystąpiła zbliżona liczba bezrobotnych i dostępnych ofert pracy oraz odsetek długotrwale bezrobotnych nie przekraczał mediany średniej wartości zbioru, a odpływ bezrobotnych był wyższy lub równy w minionym roku.

Tabela 12 Zawody w równowadze.

RÓWNOWAGA						
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	17,50	17,67	0,99	13,64	72,13
3118	Kreślarze	0,25	0,25	1,00	33,33	1,23
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem	0,50	0,50	1,00	0,00	2,46
3113	Technicy elektrycy	5,08	4,92	1,03	0,00	24,18

2.3. Analiza zawodów nadwyżkowych.

Nadwyżka w powiecie krotoszyńskim dotyczyła 5-ciu elementarnych grup zawodów, które prezentuje tabela 13. W wymienionych profesjach było więcej bezrobotnych niż ofert pracy, bezrobocie długotrwale przewyższyło wartość średnią oraz wystąpił wyższy napływ niż odpływ bezrobotnych w 2015r.

Zawody maksymalnie nadwyżkowe, to takie, w których nie ma żadnych ofert pracy, tj. wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje żadnych wartości, wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest większy niż mediana, wskaźnik płynności bezrobotnych oscyluje na poziomie poniżej 1 (napływ bezrobotnych przewyższa odpływ, czyli wzrost bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów).

Na podstawie danych zawartych w poniższych tabelach stwierdzić należy, iż największe trudności w znalezieniu pracy mają osoby z zawodem: „rolnik upraw polowych” oraz „kompozytorzy, „artyści muzycy i śpiewacy”, dla których nie było ofert pracy – maksymalna nadwyżka.

Tabela 13 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 r.

MAKSYMALNA NADWYŻKA*		
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba bezrobotnych
6111	Rolnicy upraw polowych	9
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	2

* W przypadku maksymalnej nadwyżki liczba ofert pracy równa jest 0. W rezultacie wskaźnik dostępności ofert pracy nie przyjmuje wartości. Z tego względu zaleca się prezentację tej grupy według malejącej przeciętnej miesięcznej liczby bezrobotnych.

Pozostałe nadwyżkowe w powiecie krotoszyńskim ukazuje poniższa tabela.

Tabela 14 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 r.

NADWYŻKA								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2292	Fizjoterapeuci	5,17	0,25	20,67	50,00	0,94	100,00	0,00
4323	Pracownicy do spraw transportu	1,83	0,17	11,00	50,00	0,60	0,00	0,00
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	8,50	1,00	8,50	50,00	0,94	8,33	100,00
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	7,25	0,92	7,91	66,67	0,90	63,64	0,00
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	7,42	3,08	2,41	57,14	0,88	94,59	0,00

Przedstawione powyżej zestawienia nie dają pełnego obrazu sytuacji lokalnego rynku pracy, z uwagi na takie czynniki jak:

- ✓ zgodnie z metodologią WUP-y analizują i przyporządkowują oferty odpowiednim urządzeniom powiatowym, ze względu na miejsce wykonywania pracy. Często rozdziela się je proporcjonalnie na wszystkie urzędy wg tzw. rozdzielnika. Do urzędów pracy nie trafiają wszystkie oferty pracy, pracodawcy poszukują pracowników różnymi metodami, gdyż nie ma regulacji prawnych obligujących do zgłaszania każdego wolnego miejsca pracy do publicznych służb zatrudnienia;
- ✓ bazowanie wyłącznie na jednym zawodzie, a nie kwalifikacjach;
- ✓ pomijanie młodzieży zarejestrowanej „bez zawodu”.

3. Analiza umiejętności i uprawnień

Analiza obejmuje uprawnienia, które najczęściej posiadają bezrobotni (stanowią najwyższy odsetek bezrobotnych) oraz umiejętności, które najczęściej są wymagane przez pracodawców w ofertach pracy (najwyższy odsetek ofert pracy w których są wymagane).

Zestawienie popytu i podaży na umiejętności i uprawnienia w podziale na wielkie grupy zawodów umożliwia odpowiedź na pytanie, czy cechy posiadane przez bezrobotnych w danych grupach są poszukiwane przez pracodawców w ofertach. W przypadku gdy większość umiejętności i uprawnień, które najczęściej posiadają bezrobotni pokrywa się z tymi, które występują po popytowej stronie rynku, to świadczyć może o **równowadze** w tym zakresie. **Z niedopasowaniem** struktury kwalifikacyjno-zawodowej mamy do czynienia, kiedy umiejętności i uprawnienia poszukiwane przez pracodawców w ofertach pracy są zupełnie inne, niż te którymi legitymują się bezrobotni w danej grupie zawodów.

Tabela 15 Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 r.

Wielka grupa zawodów	STRONA PODAŻOWA RYNKU PRACY		STRONA POPYTOWA RYNKU PRACY	
	Uprawnienia posiadane przez bezrobotnych	Odsetek bezrobotnych (%)*	Umiejętności i uprawnienia wymagane w ofertach pracy	Odsetek ofert pracy (%)**
KIEROWNICY	Brak danych	Brak danych	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	2,5926
		Brak danych	Współpraca w zespole	0,7407
		Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,3704
SPECJALIŚCI	Brak danych	Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	8,1481
		Brak danych	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,9630
		Brak danych	Współpraca w zespole	2,2222
		Brak danych	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,7407
		Brak danych	Wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,7407
TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	Brak danych	Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	3,1414
		Brak danych	Planowanie i organizacja pracy własnej	2,0942
		Brak danych	Współpraca w zespole	1,0471
		Brak danych	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,5236
PRACOWNICY BIUROWI	Brak danych	Brak danych	Współpraca w zespole	1,6854

			Komunikacja ustna/ komunikatywność	1,1236
		Brak danych	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,5618
		Brak danych	Wykonywanie obliczeń	0,5618
PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	Brak danych	Brak danych	Współpraca w zespole	0,6750
		Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,4822
		Brak danych	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,0964
ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	Brak danych	Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,9509
		Brak danych	Planowanie i organizacja pracy własnej	0,4754
		Brak danych	Współpraca w zespole	0,4754
		Brak danych	Przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,1585
OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	Brak danych	Brak danych	Zarządzanie ludźmi/ przywództwo	0,3215
PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	Brak danych	Brak danych	Komunikacja ustna/ komunikatywność	0,3584

* Odsetek bezrobotnych wyliczony jest jako iloraz stanu bezrobotnych z danym uprawnieniem w ramach wielkiej grupy zawodów do całkowitego stanu bezrobotnych w ramach wielkiej grupy zawodów.

** Odsetek ofert pracy liczony jest jako iloraz napływu ofert pracy, w których dana umiejętność lub uprawnienie jest wymagań do całkowitego napływu ofert pracy w ramach danej wielkiej grupy zawodów (PUP + Internet).

Brak danych dot. strony podaźowej rynku pracy, na podstawie informacji opublikowanej przez MRPiPS, utrudniona jest analiza uprawnień posiadanych przez osoby bezrobotne w ramach wielkich grup zawodów, w odniesieniu do strony popytowej rynku pracy.

Na podstawie zatem analizy **strony popytowej**, podsumować należy iż najbardziej pożądanymi przez pracodawców umiejętnościami w poszczególnych grupach wielkich w powiecie krotoszyńskim są w przypadku „kierowników” – zarządzanie ludźmi i przywództwo. U „specjalistów”, „techników i innego średniego personelu”, „robotników przemysłowych i rzemieślników” oraz „pracowników wykonujących prace proste” pracodawcy cenią najbardziej komunikację ustną i komunikatywność. Współpraca w zespole najczęściej poszukiwana jest w ofertach dla „pracowników biurowych” i „pracowników usług i sprzedawców”.

Uzupełniając analizę umiejętności i uprawnień w podziale na wielkie grupy zawodów, dokonano badania cech grupy osób bezrobotnych bez zawodu. Charakterystykę wykonano wg posiadanego wykształcenia lub posiadanych umiejętności i uprawnień.

Blisko 10% ogółu bezrobotnych (185 osób), pozostających w rejestrze PUP w Krotoszynie, nie ma żadnego zawodu. Najliczniejszą grupę stanowią osoby, które ukończyły szkoły na poziomie gimnazjalnym i podstawowym – 91 osób, co stanowi 22,98% całej grupy bezrobotnych, którzy ukończyli edukację na takim poziomie, natomiast prawie połowę wszystkich zarejestrowanych w tut. Urzędzie bezrobotnych bez zawodu. Drugą pod względem wielkości stanowią osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące – 72 osoby (tj. 34,29% całej grupy absolwentów LO), czyli blisko 40% ogółu bezrobotnych bez zawodu.

Tabela 16 Bezrobotni bez zawodu w 2015 r.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	1 954	185	9,47%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	396	91	22,98%
zasadnicze zawodowe	661	1	0,15%
średnie ogólnokształcące	210	72	34,29%
policealne i średnie zawodowe	520	21	4,04%
wyższe	167	0	0,00%

*Odsetek bezrobotnych wyliczany jest jako stosunek bezrobotnych bez zawodu wg stanu w końcu okresu sprawozdawczego do ogółu bezrobotnych w ramach danej analizowanej kategorii.

4. Analiza rynku edukacyjnego

Uzupełnieniem monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analiza rynku edukacyjnego w oparciu o **liczbę uczniów ostatniego roku i absolwentów szkół**. Wnioski powinny posłużyć, w głównej mierze, do określenia kierunków szkoleń dla bezrobotnych oraz korekty poziomu i struktury treści kształcenia zawodowego na poziomie ponadgimnazjalnym w powiecie. Analiza liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych pomoże określić potencjalne zasoby siły roboczej wchodzącej na rynek pracy.

W pierwszej zbadana zostanie liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych tak, aby możliwe było określenie potencjalnego zasobu siły roboczej wchodzącej na rynek.

Odpowiedzi na pytanie czy deficyt bądź nadwyżka występująca na rynku w najbliższym czasie zwiększy się, czy też ulegnie redukcji, udzieli porównanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych (według elementarnych grup zawodów), uzyskanych z wcześniejszej części raportu, z liczbą uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych (zagregowane według elementarnych grup zawodów).

Źródło informacji do opisywanej analizy stanowią dane pochodzące z Systemu Informacji Oświatowej MEN o liczbie uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych zawodów i specjalności.

Druga część analizy rynku edukacyjnego dotyczy badania sytuacji **absolwentów⁴ szkół** ponadgimnazjalnych oraz szkół wyższych na rynku pracy, której celem jest wskazanie, w jakim stopniu kompetencje i wiedza uzyskane w trakcie nauki zabezpieczają absolwentów przed koniecznością długotrwałego pozostawania w rejestrach urzędów pracy jako osoby bezrobotne. Pozwala zatem na konstruowanie wiążących wniosków dla systemu kształcenia ponadgimnazjalnego w powiecie.

Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych opiera się na:

- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą absolwentów, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów), ostatnio ukończonej szkoły (nazwa i typ szkoły) – wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów,
- zestawieniu liczby bezrobotnych absolwentów zarejestrowanych w urzędzie pracy z łączną liczbą bezrobotnych, z uwzględnieniem posiadanego zawodu/specjalności (w agregacji do elementarnej grupy zawodów) – wskaźnik frakcji absolwentów wśród bezrobotnych,
- oszacowanie faktycznej frakcji absolwentów wchodzących na rynek pracy (dotyczy tylko absolwentów szkół ponadgimnazjalnych).

Miernikiem służącym do identyfikacji elementarnych grup zawodów/ kierunków nauki i szkół, w których absolwenci mają trudności ze znalezieniem pracy jest **wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów**:

$$WBA_t^k = \frac{BA_t^k}{A_{t-1}^k} * 100,$$

gdzie:

BA_t^k - liczba bezrobotnych absolwentów według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan na koniec grudnia/maja (np. 31.12.2011, 31.05.2012, 31.12.2012),

A_{t-1}^k - liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych/wyższych według elementarnych grup zawodów/kierunku nauki bądź typu szkoły (zasadnicza zawodowa, średnia ogólnokształcąca, średnia zawodowa i policealna, wyższa) bądź nazwy szkoły/uczelni – stan za poprzedni rok szkolny/akademicki (np. rok szkolny 2010/2011 i 2011/2012).

⁴ Absolwent – osoba, która w okresie do 12 m-cy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie, czy innym dokumencie potwierdzającym ukończenie szkoły lub zaświadczeniu o ukończeniu kursu, pozostaje w rejestrze bezrobotnych PUP.

Powyższy wskaźnik informuje, jaki odsetek absolwentów w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k stanowią bezrobotni absolwenci w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k (w %).

Miernik przyjmuje wartości od 0% (oznacza brak bezrobotnych wśród absolwentów według wybranej specyfikacji) do 100% (sytuacja, w której każdy absolwent w elementarnej grupie zawodów/ kierunku nauki/ szkoły k jest zarejestrowany jako bezrobotny). **Im niższe wskaźnik przyjmuje wartości, tym daną grupę elementarną zawodów/ kierunek nauki/ szkołę można uznać za bardziej dostosowaną do potrzeb lokalnego rynku pracy**, gdyż jej absolwenci znajdują zatrudnienie w ciągu 6 lub 11 miesięcy od ukończenia szkoły. Można również sprawdzić, czy w miarę upływu czasu sytuacja absolwentów ulega poprawie. Efektem może być wykaz szkół z informacją na temat liczby absolwentów i odsetka bezrobotnych absolwentów po 6 i 11 miesiącach od ukończenia szkoły.

4.1. Analiza uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych.

Poniższa tabela 17 prezentuje uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych wg elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w powiecie krotoszyńskim. W zawodach zdefiniowanych jako deficytowe znalazły się: „operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali” – 9 osób oraz „plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni” – 3 osoby, w pozostałych zawodach absolwenci wkraczający na rynek pracy nie uzupełniają deficytu krotoszyńskiego rynku pracy i w związku z tym szkolenia w tym zakresie są w pełni uzasadnione.

Wśród zawodów zdefiniowanych jako nadwyżkowe znalazła się elementarna grupa zawodów: „pracownicy ds. rachunkowości i księgowości” – 6 osób.

W zawodach zrównoważonych wyróżniono w powiecie krotoszyńskim grupę: „technicy elektrycy” – 9 osób to uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych na naszym terenie.

Tabela 17 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 r.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	0
1211	Kierownicy do spraw finansowych	0
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	0
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	0
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	0
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani	0
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	0
2353	Lektorzy języków obcych	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
2522	Administratorzy systemów komputerowych	0
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	0
3251	Asystenci dentystyczni	0
3321	Agenci ubezpieczeniowi	0
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	3
4412	Listonosze i pokrewni	0
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	0

5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	0
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	0
6121	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych	0
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	0
7523	Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna	0
7549	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	9
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	0
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	0
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	0
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	0
8343	Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni	0
9122	Czyściciele pojazdów	0
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	0
9334	Układacze towarów na półkach	0
9612	Sortowacze odpadów	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0
2292	Fizjoterapeuci	0
2652	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	6
4323	Pracownicy do spraw transportu	0
6111	Rolnicy upraw polowych	0
Zawody równoważone		
Elementarna grupa zawodów		Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych
Kod	Nazwa	
3113	Technicy elektrycy	9
3118	Kreślarze	0
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątniem	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0

Reasumując dane z tabeli wywnioskować można, iż deficyty występujące w większości zawodów nie zostaną uzupełnione przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. W przypadku zawodów nadwyżkowych, brak liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, nie spowoduje wzrostu bezrobocia w danych zawodach.

4.2. Analiza absolwentów szkół ponadgimnazjalnych

980 absolwentów w roku szkolnym 2013/2014 ukończyło szkoły ponadgimnazjalne w powiecie krotoszyńskim, 291 z nich zdobyło tytuł zawodowy technika bądź czeladnika w zawodzie. Najlicniejszą grupę stanowiły osoby, które uczęszczały do technikum – 379 osób (38,7%), minimalnie mniejszą była populacja opuszczających mury liceów ogólnokształcących – 376 osób (38,4%).

Na koniec grudnia 2014r. w rejestrze bezrobotnych PUP w Krotoszynie pozostawało 150-ciu absolwentów, natomiast ich liczba zmniejszyła się o prawie połowę w końcu maja 2015r. Znalazło to odzwierciedlenie w zmniejszonych wartościach wskaźnika frakcji – pozytywny przejaw, który świadczy o dobrym dopasowaniu szkół do potrzeb lokalnego rynku pracy. Najniższą wartość wykazał wskaźnik dot. szkół zasadniczych zawodowych, badany w końcu m-ca maja 2015r. dla absolwentów bezrobotnych, kończących szkoły w roku szkolnym 2013/2014. Najwyższy wskaźnik frakcji w maju 2015r. dotyczył absolwentów technikum, 39 osób z takim wykształceniem pozostawało w ewidencji PUP w Krotoszynie w tym czasie.

Tabela 18 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015r.

Rok szkolny 2013/2014						
Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	134	54	28	8	20,90%	5,97%
szkoła przysposabiająca do pracy	13		0	0		
technikum	379	168	70	39	18,47%	10,29%
liceum ogólnokształcące	376		42	24	11,17%	6,38%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			0	0		
szkoła policealna	78	69	10	7	12,82%	8,97%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

Poniższe dane zestawione w tabeli 19 przedstawiają dane dotyczące absolwentów roku szkolnego 2014/2015, czyli młodzieży potencjalnie trafiającej na rynek pracy w 2015r.

Tabela 19 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 r.(cd.)

Rok szkolny 2014/2015				
Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	80	80	41	51,25%
szkoła przysposabiająca do pracy	14		0	
technikum	189	189	44	23,28%
liceum ogólnokształcące	326		26	7,98%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			0	
szkoła policealna	58	58	9	15,52%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

667 osób to liczba uczniów kończących szkoły ponadgimnazjalne w powiecie krotoszyńskim w 2015r., czyli znacznie zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim – o 313 osób. Najwięcej, bo o 190 ubyło absolwentów technikum.

Na koniec grudnia w ewidencji bezrobotnych PUP w Krotoszynie pozostawało 120 bezrobotnych absolwentów.

Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów na koniec grudnia 2015r. jest najniższy dla kończących licea ogólnokształcące – 7,98%, najwyższy zaś dotyczy absolwentów szkół zasadniczych zawodowych – 51,25%. Zaznaczyć należy, iż ci ostatni mają możliwość rejestracji w urzędach pracy dopiero od m-ca września, z uwagi na fakt kończenia umów dot. praktycznej nauki zawodu, z końcem sierpnia. Wskaźnik z całą pewnością ulegnie poprawie przy kolejnym badaniu, jak to miało miejsce dla absolwentów poprzedniego rocznika (tabela 18), kiedy to w końcu grudnia 2014r. wartość wskaźnika dla „zawodówek” wyniosła 20,90%, a w maju 2015r. już tylko 5,97%.

Największy odsetek bezrobotnych absolwentów na koniec grudnia 2015r. stanowili technicy – 44 osoby (frakcja 23,28%).

Tabela 20 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 r.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów**		Liczba bezrobotnych		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku poprzedniego	koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
Cieśle i stolarze budowlani			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			1	0	7	9			14,29%	0,00%
Drukarze			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Ekonomiści			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Elektromechanicy i elektrycy	2		1	0	4	2	50,00%	0,00%	25,00%	0,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni	6			0		1		0,00%		0,00%
Formierze odlewniczy i pokrewni			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Fotografowie	14	4	2		2		14,29%		100,00%	
Fryzjerzy	30	11	7	3	22	22	23,33%	10,00%	31,82%	13,64%
Introligatorzy i pokrewni				0		1				0,00%
Kierowcy samochodów ciężarowych				0		1				0,00%
Kosmetyczki i pokrewni			0	0	2	2			0,00%	0,00%

Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	0	2	3			0,00%	0,00%
Kucharze			0	0	13	9			0,00%	0,00%
Lakiernicy				0		1				0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	0	4	6			0,00%	0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	1	6	5			0,00%	20,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych	35	2	6	3	17	11	17,14%	8,57%	35,29%	27,27%
Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	3		0		2		0,00%		0,00%	
Murarze i pokrewni			1	0	3	2			33,33%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	15	15	0	0	1	2	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	3	2		0		1		0,00%		0,00%

Piekarze, cukiernicy i pokrewni	7	2	1	1	17	10	14,29%	14,29%	5,88%	10,00%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	9	8	0	1	1	2	0,00%	11,11%	0,00%	50,00%
Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewnie			0		1				0,00%	
Pomocniczy personel medyczny	44	44	3	1	4	2	6,82%	2,27%	75,00%	50,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			1	1	2	3			50,00%	33,33%
Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości				1		1				#####
Pracownicy ochrony osób i mienia			2	1	2	2			100,00%	50,00%
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0		1				0,00%	
Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2	2	0	0	4	2	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%

Spedytorzy i pokrewni	48	30	1	0	4	3	2,08%	0,00%	25,00%	0,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	47	23	7	2	56	51	14,89%	4,26%	12,50%	3,92%
Stolarze meblowi i pokrewni	7	1	2	0	5	3	28,57%	0,00%	40,00%	0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			4	0	7	2			57,14%	0,00%
Szwaczki, hafciarki i pokrewni			0	0	2	1			0,00%	0,00%
Tapicerzy i pokrewni			1	0	3	1			33,33%	0,00%
Technicy budownictwa	28	11	3	0	3	1	10,71%	0,00%	100,00%	0,00%
Technicy elektronicy i pokrewni				0		1				0,00%
Technicy elektrycy	16	9	2	0	2	1	12,50%	0,00%	100,00%	0,00%
Technicy farmaceutyczni				0		1				0,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści	18	17	1	0	3	3	5,56%	0,00%	33,33%	0,00%
Technicy leśnictwa			0	0	1	1			0,00%	0,00%
Technicy mechanicy	39	22	1	0	5	1	2,56%	0,00%	20,00%	0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			0	1	2	2			0,00%	50,00%

Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	0	3	3			0,00%	0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	45		2	0	15	9	4,44%	0,00%	13,33%	0,00%
Technicy technologii żywności			0	0	34	29			0,00%	0,00%
Technicy weterynarii				0		1				0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	42	24	3	0	11	5	7,14%	0,00%	27,27%	0,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	34	25	4	0	10	4	11,76%	0,00%	40,00%	0,00%
Zamiatacze i pokrewni			0		1				0,00%	
Ślusarze i pokrewni	6	3	1	1	8	10	16,67%	16,67%	12,50%	10,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	60	19	16	0	29	16	26,67%	0,00%	55,17%	0,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			0	0	1	2			0,00%	0,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			1	1	5	5			20,00%	20,00%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe.

** Wg zawodu wyuczonego.

Tabela 21 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 r. (cd.)

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Błacharze			0	2		0,00%
Cieśle i stolarze budowlani			0	1		0,00%
Dietetycy i żywieniowcy			0	5		0,00%
Ekonomiści			0	1		0,00%
Elektromechanicy i elektrycy			1	2		50,00%
Elektrycy budowlani i pokrewni			1	1		100,00%
Formierze odlewniczy i pokrewni			0	1		0,00%
Fotografowie	5	5	2	3	40,00%	66,67%
Fryzjerzy			8	25		32,00%
Hydraulicy i monterzy rurociągów			0	1		0,00%
Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych			0	3		0,00%
Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych			0	2		0,00%
Kosmetyczki i pokrewni	6	6	1	3	16,67%	33,33%
Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni			0	9		0,00%
Kucharze	10	10	5	10	50,00%	50,00%
Magazynierzy i pokrewni			0	1		0,00%
Malarze budowlani i pokrewni			0	4		0,00%
Maszyniści kotłów parowych i pokrewni			0	1		0,00%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych			0	5		0,00%
Mechanicy pojazdów samochodowych			1	9		11,11%

Murarze i pokrewni	1	1	0	2	0,00%	0,00%
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali			0	3		0,00%
Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych i ceramicznych			0	2		0,00%
Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	2	2	1	2	50,00%	50,00%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	1	1	4	15	400,00%	26,67%
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	12	12	0	0		
Pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i pokrewne			0	1		0,00%
Pomocniczy personel medyczny	29	29	1	4	3,45%	25,00%
Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu			0	3		0,00%
Pracownicy usług domowych	6	6	0	0		
Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej			0	1		0,00%
Przedstawiciele handlowi			0	1		0,00%
Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani			3	3		100,00%
Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym			1	1		100,00%
Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	2	2	0	2	0,00%	0,00%
Spedytorzy i pokrewni	31	31	3	6	9,68%	50,00%

Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	35	35	11	49	31,43%	22,45%
Stolarze meblowi i pokrewni			0	2		0,00%
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych			1	3		33,33%
Tapicerzy i pokrewni			0	1		0,00%
Technicy budownictwa	19	19	2	3	10,53%	66,67%
Technicy elektrycy	5	5	3	6	60,00%	50,00%
Technicy farmaceutyczni			1	2		50,00%
Technicy fizjoterapii i masażyści	5	5	1	4	20,00%	25,00%
Technicy mechanicy	8	8	0	3	0,00%	0,00%
Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni			1	4		25,00%
Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani			0	3		0,00%
Technicy rolnictwa i pokrewni	38	38	2	8	5,26%	25,00%
Technicy technologii żywności			0	22		0,00%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	30	30	6	8	20,00%	75,00%
Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	27	27	1	5	3,70%	20,00%
Ślusarze i pokrewni	2	2	0	3	0,00%	0,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	53	53	8	20	15,09%	40,00%
Średni personel do spraw zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany			1	1		100,00%
Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp			1	8		12,50%

* Liczba absolwentów, którzy zdali egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe, ** Wg zawodu wyuczzonego

5. Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Badanie kwestionariuszowe przedsiębiorstw prowadzone było przez PUP w Krotoszynie na przełomie września i października 2015r. Badaniem objęto podmioty gospodarcze funkcjonujące na lokalnym rynku pracy, zatrudniające co najmniej 1 pracownika, wyłonione przez GUS (wykaz dostarczony do PUP). Bazą danych która posłużyła do wytypowania próby była Baza Jednostek Statystycznych, której podstawą jest rejestr REGON.

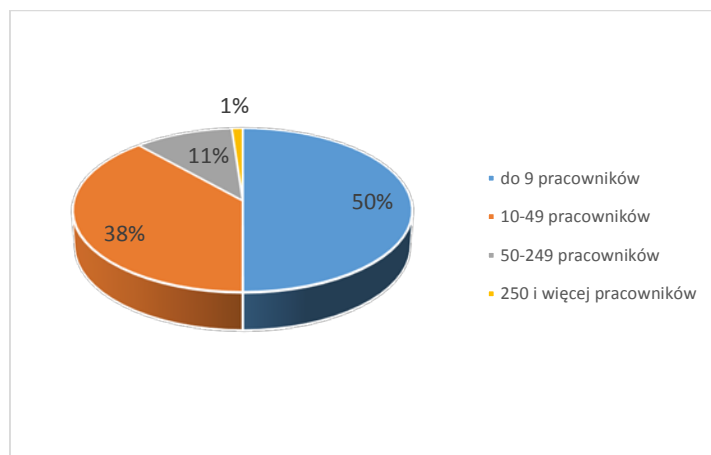
5.1 Analiza respondentów

86 podmiotów poddało się badaniu, 78 odmówiło udziału. Połowa ankietowanych to przedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, zaledwie jedno powyżej 250-ciu pracowników.

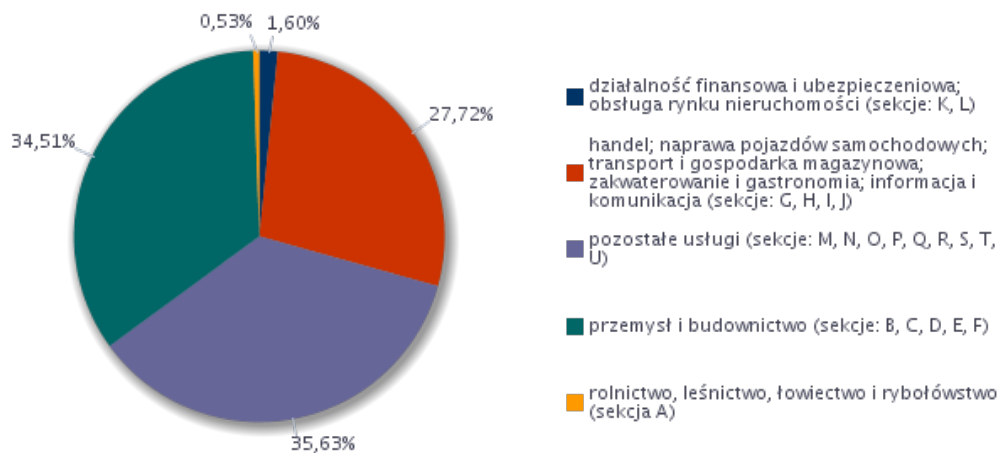
Tabela 22 Liczba przebadanych przedsiębiorstw

Klasa wielkości przedsiębiorstwa	Liczba przebadanych przedsiębiorstw
do 9 osób	43
10-49	33
50-249	9
250 i więcej	1
Podsumowanie	86

Rysunek 8 Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników



Rysunek 9 Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności

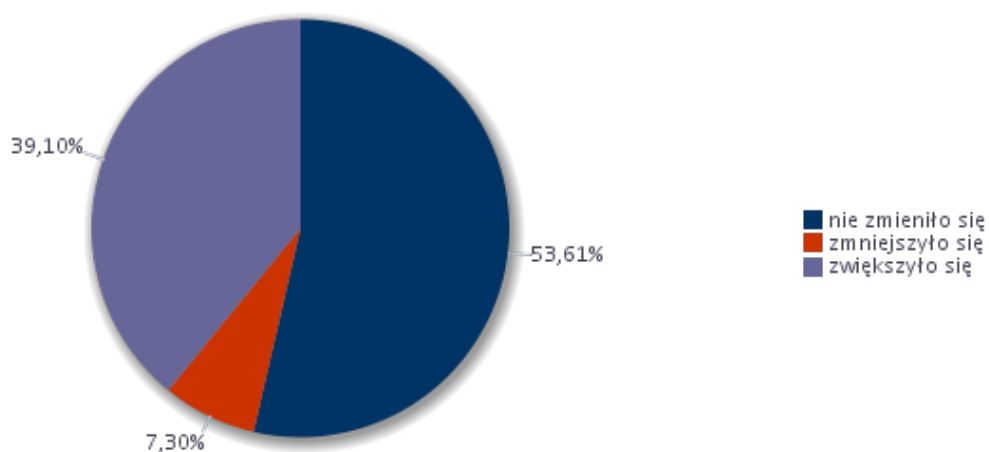


Dwa najliczniej reprezentowane sektory działalności, wśród krotoszyńskich respondentów to: pozostałe usługi (sekcje M, N, O, P, Q, R, S, T, U) oraz przemysł i budownictwo (sekcje: B, C, D, E, F).

5.2. Analiza zebranych danych

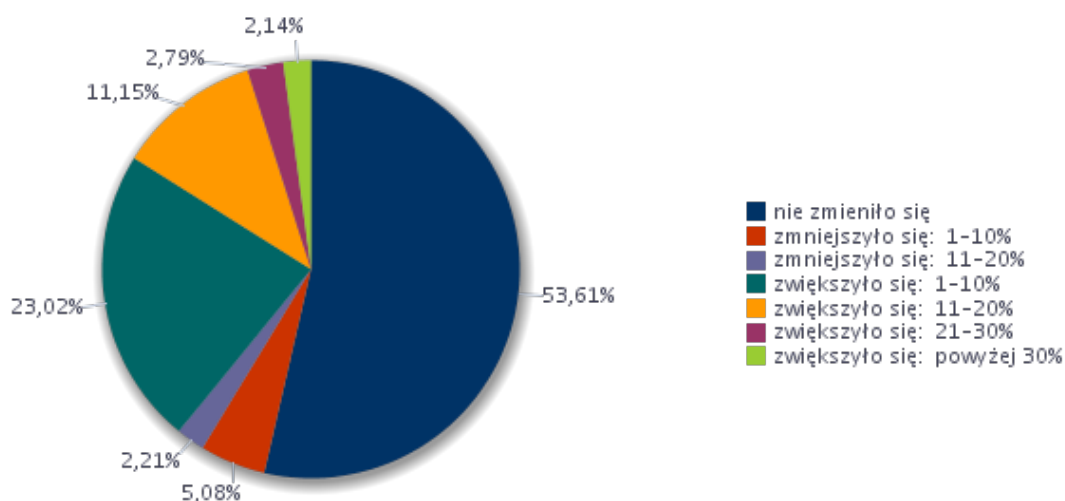
Z 86-ciu zapytanych w ankiecie przedsiębiorstw, ponad połowa (53,61%) deklarowała, iż nie zmieniała stanu zatrudnienia w 2015r. Blisko 40% badanych natomiast zwiększyło liczbę zatrudnionych, a zaledwie 7,30% zmniejszyło stan.

Rysunek 10 Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 rok



Rysunek 11 prezentuje, o ile procentowo zmieniło się zatrudnienie w 2015r, wśród respondentów.

Rysunek 11 Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku



Najwięcej badanych, bo 23,02% zwiększyło zatrudnienie w przedziale od 1 – 10%

Wskaźnik zatrudnienia netto

Uzyskane od respondentów odpowiedzi na pytanie zawarte w kwestionariuszu stanowią podstawę do obliczenia mierników dotyczących kondycji lokalnego rynku pracy. Wyniki badania pozwalają wywnioskować cechy kandydatów do pracy, jakich oczekują potencjalni pracodawcy oraz wskazać bariery, które napotykają w procesie rekrutacji nowych kadr

Wskaźnik zatrudnienia netto, z punktu widzenia badania przedsiębiorstw, jest obliczany jako różnica frakcji odpowiedzi pozytywnych i negatywnych (po uwzględnieniu wag):

$$WZ = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100,$$

gdzie:

P – liczba odpowiedzi pozytywnych,

N – liczba odpowiedzi negatywnych,

S – liczba obserwacji (łącznie liczba przedsiębiorstw w próbie),

i – numer obserwacji, $i=1, \dots, S$,

wp_i^a – waga próby dla i -tej obserwacji,

wr_i^a – waga rozmiaru dla i -tej obserwacji,

P_i – wskazanie pozytywne dla i -tej obserwacji,

N_i – wskazanie negatywne dla i -tej obserwacji,

S_i – suma wszystkich wskazań dla i -tej obserwacji.

W przypadku rezygnacji z wagi rozmiaru, do wzoru na wyliczenie wskaźnika zatrudnienia netto (WZ) należy w miejsce wr_i^a wstawić wartość 1.

Saldo odpowiedzi na dane pytanie diagnostyczne w okresie badawczym przyjmuje wartości od -100 do +100. Wartości ujemne oznaczają pogorszenie sytuacji w przedsiębiorstwie. Im niższa wartość prezentowanych indeksów tym wyższy odsetek firm deklaruje niekorzystne zmiany w obszarze zatrudnienia. Przykładowo wartość -100 uzyskiwana jest w przypadku kiedy 100% firm biorących udział

w badaniu sygnalizuje w danym pytaniu redukcję poziomu zatrudnienia. Ujemna wartość wskaźnika, jednak różna od -100, świadczy o tym, że odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących przewyższa odsetek przedsiębiorstw potwierdzających rozszerzenie zasobów kadrowych.

Natomiast wartości dodatnie wyliczanych indeksów oznaczają poprawę sytuacji firm na lokalnym rynku pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym wyższy odsetek przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia. Przykładowo, wartość +100 dla indeksu zatrudnienia oznacza, że wszystkie badane przedsiębiorstwa potwierdzają wzrost liczby pracujących w badanym okresie. Dodatnia wartość indeksu (różna od 100) oznacza zatem, że odsetek firm deklarujących zwiększenie zatrudnienia przewyższył frakcję przedsiębiorstw sygnalizujących redukcję poziomu omawianej kategorii.

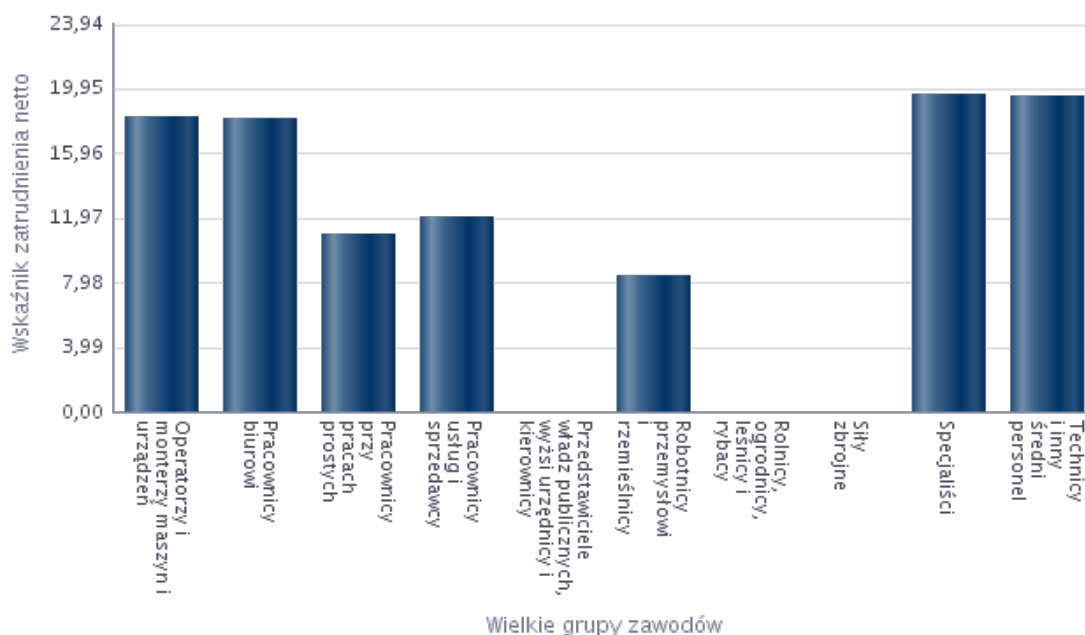
Wartość miernika równa 0 oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi firm sygnalizujących jej pogorszenie. Wartość ta możliwa jest również do uzyskania w sytuacji, w której wszystkie firmy deklarują brak zmian w obszarze zatrudnienia.

Wartość wskaźnika w badaniu krotoszyńskim wyniosła WZ = 31,80

Tabela 23 Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku

Wielkie grupy zawodów	Wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	18,18
Pracownicy biurowi	18,14
Pracownicy przy pracach prostych	11,03
Pracownicy usług i sprzedawcy	12,04
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	0,00
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	8,41
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00
Siły zbrojne	0,00
Specjaliści	19,61
Technicy i inny średni personel	19,45

Rysunek 12 Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku

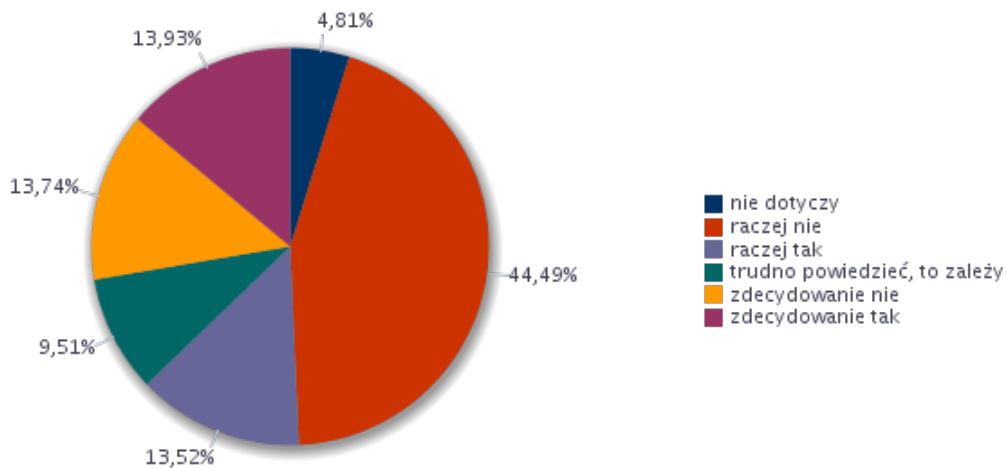


Najwięcej zbadanych przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia na poziomie wielkich grup: „specjaliści”, „technicy i inny średni personel”, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, „pracownicy biurowi”.

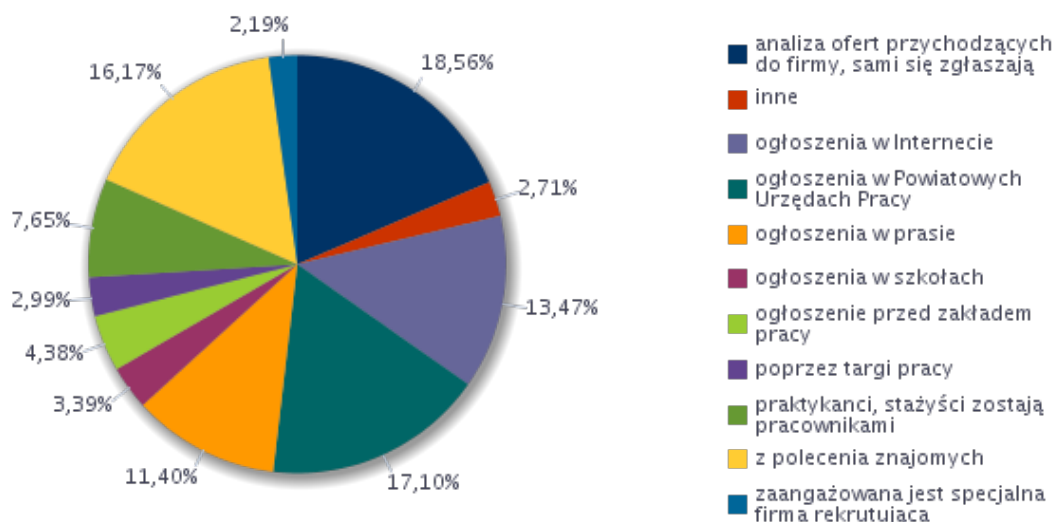
Dla grup: „przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”, „rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy” oraz „siły zbrojne” wskaźnik zatrudnienia netto oznaczono na poziomie „0”, co oznacza, że odsetek firm deklarujących poprawę sytuacji jest równy odsetkowi tych sygnalizujących jej pogorszenie.

58,23% respondentów, u których nastąpił wzrost zatrudnienia w 2015r., oświadczyła, że w badanym okresie zdecydowanie lub raczej nie miała problemów z pozyskaniem nowych pracowników. 27,45% przedsiębiorstw miało lub raczej miało trudności w rekrutacji.

Rysunek 13 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku



Rysunek 14 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników



Krotoszyńscy przedsiębiorcy, biorący udział w badaniu ankietowym, którzy najczęściej borykali się z problemami w pozyskiwaniu nowych pracowników, jako najczęściej wybierany sposób rekrutacji wymienili analizę aplikacji składanych przez osoby poszukujące pracy, z własnej inicjatywy – 18,56% oraz ogłoszenia w tut. PUP – 17,10%. Często wykorzystują też ogłoszenia prasowe – 16,17% pytanych oraz uczestniczą w targach pracy – 13,47%.

Poniższa tabela prezentuje zawody, w których badane przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w 2015 roku oraz umiejętności i cechy kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Tabela 24 Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Agent do spraw zakupów	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	6,25%	
Asystent nauczyciela przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Cukiernik*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%

	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Nauczyciel języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	
	dodatkowe uprawnienia	6,25%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Nauczyciel matematyki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
doświadczenie zawodowe		6,25%	
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%	
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		6,25%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%	
wyuczony zawód		6,25%	
wywieranie wpływu		0,00%	
zarządzanie ludźmi / przywództwo		6,25%	
znajomość języków obcych		0,00%	
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Operator maszyny rozlewniczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		0,00%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		0,00%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		0,00%
Pielęgniarka		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali doradcy finansowi i inwestycyjni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali kreślarze	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali monterzy elektroniki i serwisanci urządzeń elektronicznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalni	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%

	doświadczenie zawodowe	0,00%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	0,00%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	
	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	0,00%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%	
	dodatkowe uprawnienia	0,00%	
	doświadczenie zawodowe	6,25%	
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%	
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%	
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%	
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%	
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%	
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	
	współpraca w zespole	6,25%	
	wykonywanie obliczeń	6,25%	
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%	
	wyuczony zawód	0,00%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	
	znajomość języków obcych	0,00%	
	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
		dodatkowe uprawnienia	6,25%
		doświadczenie zawodowe	6,25%
		komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%	
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%	
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%	
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%	
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%	
współpraca w zespole		6,25%	
wykonywanie obliczeń		6,25%	
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%	
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	wyuczony zawód	6,25%	
	wywieranie wpływu	6,25%	
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	

	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%

	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali robotnicy obróbki kamienia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Przedstawiciel handlowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		4,77%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		4,77%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		6,25%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		4,77%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		4,77%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		4,77%
wywieranie wpływu		6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		4,77%
znajomość języków obcych		6,25%
Radca prawny		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Robotnik gospodarczy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Specjalista do spraw kadr	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Spedytor	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,56%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	4,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,56%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	1,56%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,13%
	wyuczony zawód	1,56%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%

	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Tapicer*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik mechanik maszyn i urządzeń	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%

Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,12%
	dodatkowe uprawnienia	3,04%
	doświadczenie zawodowe	4,81%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,99%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,10%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,08%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,91%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,31%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,23%
	współpraca w zespole	6,18%
	wykonywanie obliczeń	4,40%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,16%
	wyuczony zawód	4,06%
	wywieranie wpływu	1,11%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,70%
	znajomość języków obcych	1,25%

Tabela 25 zawiera pełne zestawienie oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy – badani zwiększyli zatrudnienie.

Tabela 25 Analiza przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Agent do spraw zakupów	100,00%	0,00%	100,00%
Asystent nauczyciela przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Cukiernik*	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	0,00%	0,00%	0,00%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel matematyki	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	100,00%	0,00%	100,00%
Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	0,00%	100,00%	-100,00%
Operator maszyny rozlewniczej	0,00%	100,00%	-100,00%
Pielęgniarka	100,00%	0,00%	100,00%
Pomocniczy robotnik budowlany	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali doradcy finansowi i inwestycyjni	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali kreślarze	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali monterzy elektroniki i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,00%	100,00%	-100,00%

Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	100,00%	0,00%	100,00%
Pozostali pracownicy obsługi biurowej	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali pracownicy zajmujący się sprzętaniem gdzie indziej niesklasyfikowani	0,00%	0,00%	0,00%
Pozostali robotnicy obróbki kamienia	0,00%	0,00%	0,00%
Przedstawiciel handlowy	100,00%	0,00%	100,00%
Radca prawny	100,00%	0,00%	100,00%
Robotnik gospodarczy	100,00%	0,00%	100,00%
Spawacz	0,00%	0,00%	0,00%
Specjalista do spraw kadr	100,00%	0,00%	100,00%
Spedytor	0,00%	100,00%	-100,00%
Sprzedawca*	75,00%	25,00%	50,00%
Stolarz*	0,00%	100,00%	-100,00%
Tapicer*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik mechanik maszyn i urządzeń	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	100,00%	0,00%	100,00%
Wychowawca w placówkach oświatowych, wsparcia dziennego, wychowawczych i opiekuńczych oraz instytucjach pieczy zastępczej	100,00%	0,00%	100,00%
Ślusarz*	100,00%	0,00%	100,00%

Tabela 26 Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich pracowników.

Trudności z pozyskaniem pracowników		
Elementarna grupa zawodów	Brakujące umiejętności i uprawnienia	Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”
Cieśle i stolarze budowlani	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
Elektromechanicy i elektrycy	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	znajomość języków obcych	7,69%

Kierowcy samochodów ciężarowych	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	znajomość języków obcych	7,69%
Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	wywieranie wpływu	7,69%
	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	zarządzanie ludźmi / przywództwo
czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim		7,69%
komunikacja ustna / komunikatywność		7,69%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		7,69%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		7,69%
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		7,69%
współpraca w zespole		7,69%
wykonywanie obliczeń		7,69%
		wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków
Murarze i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,89%
	współpraca w zespole	3,80%
	wykonywanie obliczeń	3,80%
Ogółem (bez względu na zawód)	planowanie i organizacja pracy własnej	6,28%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,34%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	4,40%
	wykonywanie obliczeń	4,38%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,91%
	znajomość języków obcych	3,91%
	współpraca w zespole	3,15%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,68%
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	1,73%
	komunikacja ustna / komunikatywność	1,73%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,73%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,73%
	wywieranie wpływu	1,26%
Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	wywieranie wpływu	7,69%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%
	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych
planowanie i organizacja pracy własnej		7,69%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		7,69%
wykonywanie obliczeń		7,69%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		7,69%
Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	5,17%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	5,17%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	2,53%
	współpraca w zespole	2,53%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	2,53%
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
Pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
Robotnicy obróbki kamienia	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	wywieranie wpływu	7,69%
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%
	znajomość języków obcych	7,69%
Spawacze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	współpraca w zespole	7,69%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,85%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,85%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,85%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	3,85%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	3,85%
Stolarze meblowi i pokrewni	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
Ślusarze i pokrewni	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%
	wykonywanie obliczeń	7,69%

Analizę odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie prezentuje rysunek 15:

Rysunek 15 Analizę odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie

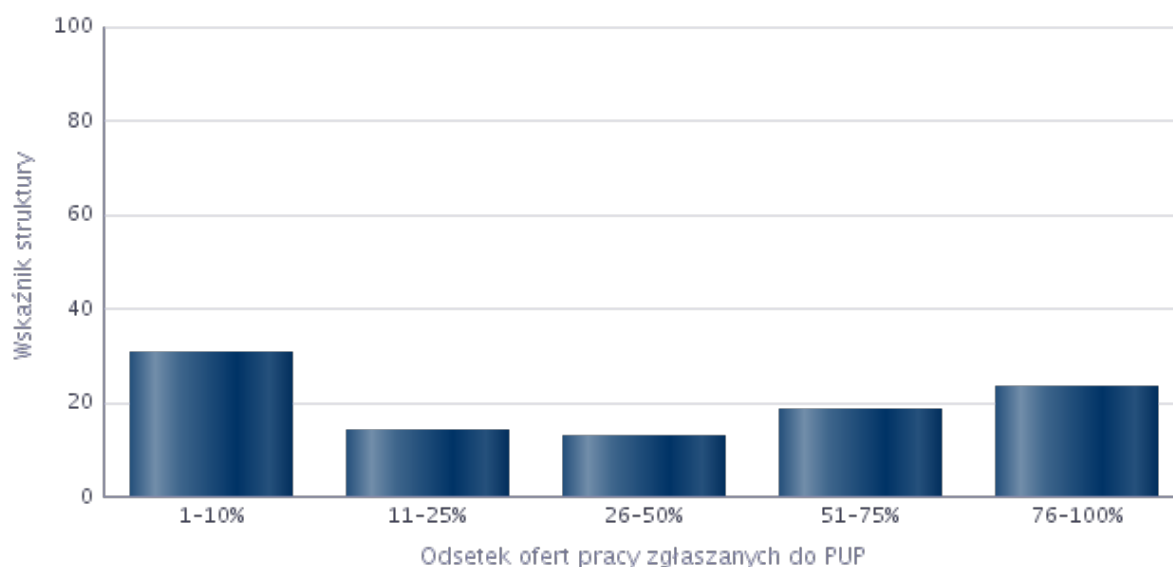


Tabela 27 Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
1-10%	30,65
11-25%	14,10
26-50%	12,97
51-75%	18,74
76-100%	23,55

30,65% pracodawców, co 10 ofertę pracy zgłasza do PUP w Krotoszynie, natomiast 23,55% firm prawie każde wolne miejsce pracy podaje do Urzędu.

Poniższa tabela przedstawia zestawienie zawodów, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty do PUP w Krotoszynie.

Tabela 28 Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy

Zawód	Wskaźnik struktury
Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	6,99%
Sprzedawca*	5,78%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	3,94%
Asystent nauczyciela przedszkola	3,86%
Stolarz*	3,86%
Technik prac biurowych*	2,23%
Brukarz	1,97%
Elektryk*	1,97%

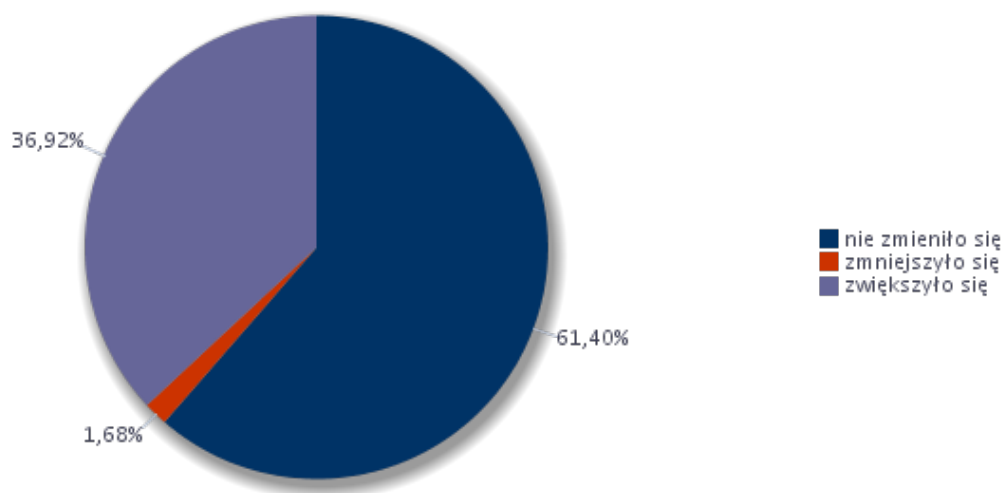
Kierowca samochodu ciężarowego	1,97%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	1,97%
Nauczyciel matematyki	1,97%
Operator koparki	1,97%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	1,97%
Operator ładowarki	1,97%
Pozostali inżynierowie elektrycy	1,97%
Pozostali specjaliści do spraw administracji i rozwoju	1,97%
Przedstawiciel handlowy	1,97%
Robotnik gospodarczy	1,97%
Sekretarka	1,97%
Technik informatyk*	1,97%
Pozostali nauczyciele szkół podstawowych	1,95%
Spawacz	1,95%
Ślusarz*	1,95%
Cukiernik*	1,93%
Elektromonter (elektryk) zakładowy	1,93%
Lakiernik proszkowy	1,93%
Lakiernik*	1,93%
Magazynier	1,93%
Malarz-tapeciarz	1,93%
Monter konstrukcji stalowych	1,93%
Murarz	1,93%
Piekarz*	1,93%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,93%
Pracownik ochrony roślin	1,93%
Technik handlowiec*	1,93%
Zbrojarz	1,93%
Kucharz*	1,84%
Kelner*	1,23%
Barman	0,61%
Kierowca samochodu osobowego	0,61%
Księgowy	0,61%
Pomoc kuchenna	0,61%
Pozostali posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	0,61%
Pozostali robotnicy obróbki kamienia	0,61%

Przebadani przedsiębiorcy wskazali, iż najczęściej zgłaszają wakaty do PUP w zawodach: „operator maszyn i urządzeń odlewniczych” i „sprzedawca”.

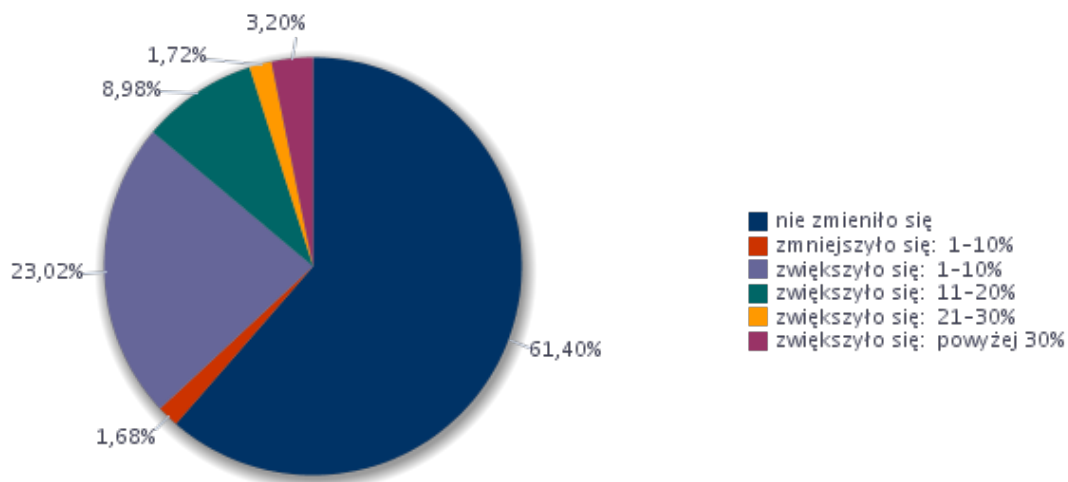
6. Prognoza lokalnego rynku pracy

W przeprowadzonym badaniu kwestionariuszowym, aż 61,40% przedsiębiorców z Krotoszyna deklaruje, iż w najbliższym roku poziom zatrudnienia w firmie nie zmieni się. 36,92% respondentów przewiduje zwiększenie liczby pracowników.

Rysunek 16 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku



Rysunek 17 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku



Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto (WZ^P) jest syntetycznym wskaźnikiem wyliczanym na podstawie danych uzyskanych z badania kwestionariuszowego – pytania dotyczące planowanych zmian w zakresie zatrudnienia (pytanie P4 i P5 w kwestionariuszu) – wyznaczany jako różnica udziału przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danej grupie zawodów na najbliższy rok, a odsetkiem przedsiębiorstw przewidujących spadek zatrudnienia w tym czasie.

Wzór opisujący ww. wskaźnik przedstawia się następująco:

$$WZ^P = \left(\frac{\sum_{i=1}^P wp_i^a wr_i^a P_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} - \frac{\sum_{i=1}^N wp_i^a wr_i^a N_i}{\sum_{i=1}^S wp_i^a wr_i^a S_i} \right) * 100$$

Zmienne składowe wzoru opisane są w sposób analogiczny jak w przypadku mierników dla pytań diagnostycznych.

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto podobnie jak wszystkie zaopiniowane w badaniu przedsiębiorców współczynniki, zawiera się wartościowo w przedziale od -100 do +100. Im wyższa wartość wskaźnika, tym więcej pracodawców w najbliższym roku w danej grupie zawodów planuje wzrost zatrudnienia.

Wskaźnik prognozy zatrudnienia netto w Krotoszynie, wśród badanych podmiotów wyniósł :

WZ = 35,24 %

Rysunek 18 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku

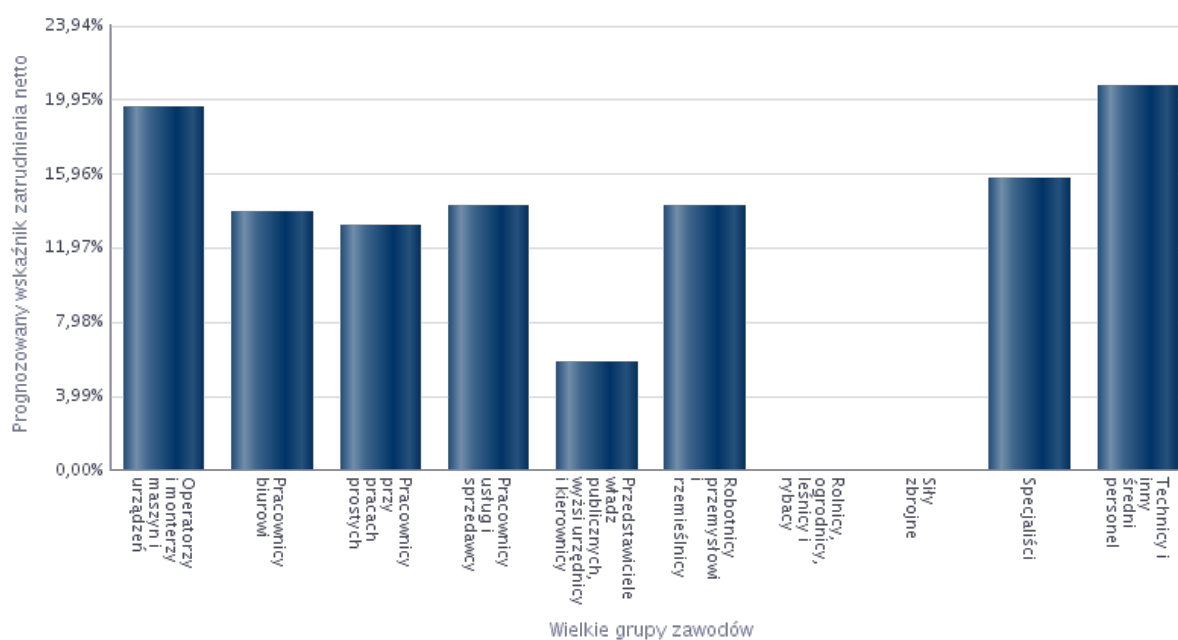


Tabela 29 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku

Wielkie grupy zawodów	Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	19,49%
Pracownicy biurowi	13,92%
Pracownicy przy pracach prostych	13,15%
Pracownicy usług i sprzedawcy	14,24%
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	5,85%
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	14,24%
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0,00%
Siły zbrojne	0,00%
Specjaliści	15,66%
Technicy i inny średni personel	20,68%

Pracodawcy uczestniczący w badaniu, w najbliższym roku, zamierzają zdecydowanie zwiększyć zatrudnienie w wielkich grupach zawodów: „technicy i inny średni personel”, „operatorzy maszyn i urządzeń”, „specjaliści”, „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „pracownicy biurowi”, „pracownicy przy pracach prostych”.

Zawody w szczegółach prezentuje poniższa tabela:

Tabela 30 Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku 2016

Zawód	Wskaźnik struktury
Główny technolog	8,75%
Metrolog	8,75%
Operator maszyn i urządzeń odlewniczych*	8,75%
Operator maszyny rozlewniczej	8,75%
Stolarz*	4,82%
Sprzedawca*	4,00%
Ślusarz*	3,65%
Mechanik-monter maszyn i urządzeń*	2,47%
Nauczyciel matematyki	2,47%
Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych*	2,47%
Przedstawiciel handlowy	2,47%
Asystent nauczyciela przedszkola	2,41%
Cukiernik*	2,41%
Elektromonter (elektryk) zakładowy	2,41%
Kierowca samochodu dostawczego	2,41%
Konstruktor form wtryskowych	2,41%
Lakiernik proszkowy	2,41%
Magazynier	2,41%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,41%
Piekarz*	2,41%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	1,62%
Pomoc kuchenna	1,59%
Kelner*	0,77%
Kierowca ciągnika siodłowego	0,77%

Kierowca samochodu ciężarowego	0,77%
Kierowca samochodu osobowego	0,77%
Księgowy	0,77%
Kucharz*	0,77%
Monter konstrukcji budowlanych*	0,77%
Pozostali monterzy elektroniki i serwisanci urządzeń elektronicznych	0,77%
Spawacz	0,77%

Przedsiębiorcy z powiatu wskazali w badaniu kwestionariuszowym, iż w 2016r. zamierzają zatrudnić nowe kadry najczęściej w zawodach: „główny technolog”, „metrolog”, „operator maszyn i urządzeń odlewniczych”, „operator maszyny rozlewniczej”.

Badani w 2016r. planują poszukiwanie pracowników w wymienionych wyżej zawodach, legitymujących się równocześnie wymienionymi w poniższej tabeli umiejętnościami i cechami:

Tabela 31 Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Elektromonter (elektryk) zakładowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Główny technolog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%

	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Kelner*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kierowca ciągnika siodłowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kierowca samochodu ciężarowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%

	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kierowca samochodu dostawczego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
znajomość języków obcych	0,00%	
Kierowca samochodu osobowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dotatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%

	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Konstruktor form wtryskowych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Księgowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		0,00%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		6,25%
wywieranie wpływu		0,00%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		0,00%
Kucharz*		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Lakiernik proszkowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Metrolog	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Monter konstrukcji budowlanych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		0,00%
doświadczenie zawodowe		6,25%
komunikacja ustna / komunikatywność		6,25%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		6,25%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		6,25%
planowanie i organizacja pracy własnej		6,25%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		6,25%
współpraca w zespole		6,25%
wykonywanie obliczeń		6,25%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		6,25%
wyuczony zawód		0,00%
wywieranie wpływu		6,25%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,00%
znajomość języków obcych		6,25%
Piekarz*		czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	4,74%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,74%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,74%
	wyuczony zawód	4,74%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pozostali pracownicy wykonujący prace proste gdzie indziej niesklasyfikowani	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	4,77%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	1,48%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	4,77%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	4,77%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Spawacz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
znajomość języków obcych	0,00%	
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Sprzedawca*	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%	

	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ślusarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	3,13%
	doświadczenie zawodowe	3,13%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,13%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	3,13%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	3,13%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
	Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim
dodatkowe uprawnienia		3,04%
doświadczenie zawodowe		4,81%
komunikacja ustna / komunikatywność		5,99%
obsługa komputera i wykorzystanie Internetu		3,10%
obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych		3,08%
planowanie i organizacja pracy własnej		5,91%
przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność		3,31%
sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna		5,23%
współpraca w zespole		6,18%
wykonywanie obliczeń		4,40%
wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków		3,16%
wyuczony zawód		4,06%
wywieranie wpływu		1,11%
zarządzanie ludźmi / przywództwo		0,70%
znajomość języków obcych		1,25%

Podsumowanie

Niniejszy raport jest kluczowym narzędziem wykorzystywanym przy planowaniu działań prowadzących do osiągnięcia stanu równowagi na lokalnym rynku pracy w wymiarze powiatowym. Monitoring umożliwia pozyskanie informacji odnośnie struktury bezrobocia, czy potrzeb kadrowych pracodawców oraz sposobów i stopnia ich zaspokojenia, jak również planów na najbliższą przyszłość. Założenia metodologiczne precyzują aby wyniki opracowania stanowiły wskazówkę przy koordynacji szkoleń osób bezrobotnych, szczególnie grupowych oraz dawały obraz lokalnego rynku pracy na potrzeby kształtowania oferty edukacyjnej w powiecie. Należy jednak pamiętać, iż tak sporządzona analiza jest jedynie jednym z narzędzi pełniących wymienione funkcje, obok innych analiz przeprowadzanych przez inne niż publiczne służby zatrudnienia, a posiadające również dużą wartość poznawczą. Zastosowanie różnorodnych narzędzi przez różnych badaczy daje szerszą perspektywę zgłębiania wiedzy tematycznej o rynku pracy i nie tylko.

Reasumując, na podstawie sporządzonego monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Krotoszynie, dokonanego zgodnie z opracowaną przez Instytut Nauk Społeczno – Ekonomicznych i narzuconą do stosowania „Metodologią prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy” przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, można dla powiatu krotoszyńskiego wysunąć następujące wnioski:

- W ciągu 2015 roku liczba bezrobotnych w powiecie zmniejszyła się o 889 osób i na dzień 31.12.2015r. wyniosła 1948 osób, w tym 1300 kobiet. Najlichnieszym miesiącem, pod względem liczby zarejestrowanych, był luty – 3086 osób, w październiku natomiast ewidencja Urzędu odnotowała najmniej, bo 1906 osób bez pracy.
- Stopa bezrobocia w końcu 2015r. wyniosła 5,9% i była rekordowo niskim wskaźnikiem dla powiatu krotoszyńskiego, niższym niż średnia krajowa – 9,8% oraz województwa wielkopolskiego – 6,2%.
- Największą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Krotoszynie stanowiły osoby z wykształceniem średnim – 727 osób (37,3% ogółu). Najmniej legitymowało się dyplomem wyższej uczelni – 165 osób (8,4%).
- Najlichnieszą grupę wśród osób pozostających w ewidencji tut. Urzędu stanowiły osoby z przedziału wiekowego 25-34 lata – 529 osób (27% ogółu). Dwie kolejne największe, co do liczebności grupy to osoby w wieku między 18 a 24 rokiem życia 21% ogółu (405 osób) oraz przedział 35-44 - 19% (368 osób).
- W ewidencji PUP w Krotoszynie, w 2015r. największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się zawodami z elementarnej grupy zawodów: „sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)” – 250 osób, „średni personel ds. statystyki i dziedzin pokrewnych” – 85 osób oraz „piekarze cukiernicy i pokrewni” – 64 osoby i „szwaczki, hafciarki i pokrewni” – 63 osoby.
- W 2015r. do PUP w Krotoszynie wpłynęło 4728 ofert pracy. Najwięcej wolnych miejsc pracy zgłoszono w zawodach (wg elementarnej grupy zawodów): „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” – 1341, „pracownicy usług i sprzedawcy” – 960, „pracownicy wykonujący prace proste” – 805.
- Zawody deficytowe, nadwyżkowe i zrównoważone analizowane są na podstawie trzech wskaźników: wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych, które opisano w niniejszym opracowaniu.
- Roczna informacja sygnalna (załączona do raportu) wymienia 18 zawodów maksymalnie deficytowych, 16 deficytowych, 4 zawody w równowadze oraz 5 zawodów nadwyżkowych i 2 maksymalnie nadwyżkowe.
- Blisko 10% ogółu bezrobotnych (185 osób), pozostających w rejestrze PUP w Krotoszynie, nie ma żadnego zawodu. Najlichnieszą grupę stanowią osoby, które ukończyły szkoły na poziomie gimnazjalnym i podstawowym – 91 osób - 22,98% całej grupy bezrobotnych, którzy ukończyli edukację na takim poziomie. 72 osoby bez zawodu to bezrobotni, którzy legitymują się wykształceniem średnim ogólnym.

- Analiza rynku edukacyjnego wykazała, iż deficyty występujące w większości zawodów nie zostaną uzupełnione przez przyszłych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w powiecie. W większości przypadków może to wynikać z faktu, iż kompetencje wymienione w elementarnych grupach zawodów zdobywa się przez ukończenie wyższych uczelni. W przypadku zawodów nadwyżkowych, brak liczby uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, przy niezmiennych warunkach po popytowej stronie rynku pracy, nie spowoduje wzrostu bezrobocia w danych zawodach. Wskaźnik frakcji bezrobotnych wśród absolwentów na koniec grudnia 2015r. był najniższy dla kończących licea ogólnokształcące, najwyższy zaś dotyczy absolwentów szkół zasadniczych zawodowych. Przyczyną tego stanu może być fakt podejmowania dalszej nauki na poziomie szkół policealnych, pomaturalnych i wyższych.
- 86 podmiotów z terenu powiatu krotoszyńskiego poddało się badaniu kwestionariuszowemu, przygotowanemu na potrzeby monitoringu. Z zebranych informacji wynika, iż ponad połowa badanych nie zmieniała stanu zatrudnienia w 2015r., blisko 40% natomiast zwiększyło liczbę zatrudnionych, a zaledwie 7,30% zmniejszyło stan.
- Najwięcej zbadanych przedsiębiorstw deklaruje korzystne zmiany w obrębie zatrudnienia na poziomie wielkich grup: „specjaliści”, „technicy i inny średni personel”, „operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń”, „pracownicy biurowi”.
- Krotoszyńscy przedsiębiorcy, biorący udział w badaniu ankietowym, którzy najczęściej borykali się z problemami w pozyskiwaniu nowych pracowników, jako najczęściej wybierany sposób rekrutacji wymienili analizę aplikacji składanych przez osoby poszukujące pracy, z własnej inicjatywy oraz ogłoszenia w tut. PUP. Często wykorzystują też ogłoszenia prasowe oraz uczestniczą w targach pracy. 30,65% pracodawców, co 10 ofertę pracy zgłasza do PUP w Krotoszynie, natomiast 23,55% firm prawie każde wolne miejsce pracy podaje do Urzędu. Najczęściej zgłaszane są wakaty w zawodach: „operator maszyn i urządzeń odlewniczych” i „sprzedawca”.
- Wyniki badania wykazały, iż większość ankietowanych przedsiębiorców z Krotoszyna deklaruje brak zmian w poziomie zatrudnienia w firmach. Spora grupa, bo 36,92% respondentów przewiduje zwiększenie liczby pracowników.
- Zawody, jakie wymienili pracodawcy uczestniczący w badaniu, w których najbliższym roku zdecydowanie zwiększą zatrudnienie (w wielkich grupach zawodów) to: „technicy i inny średni personel”, „operatorzy maszyn i urządzeń”, „specjaliści”, „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, „pracownicy biurowi”, „pracownicy przy pracach prostych”.

Metodologia MZDiN, opiera się na wygenerowanych danych statystycznych i jak każda analiza obarczona jest w pewnym stopniu błędami, czy nieodciągnięciami, które powodują pewne zmniejszenie wartości poznawczo – badawczej. Do niewątpliwych niedociągnięć należy fakt nieprawidłowości przy rejestracjach części osób bezrobotnych w PUP-ach, wynikające z przyczyn obiektywnych.

Dużym utrudnieniem jest bardzo rozbudowana klasyfikacja zawodów i specjalności.

Niestety wciąż tylko część ofert pracy jest upubliczniana. Czasami te same oferty w stosunkowo krótkim czasie są kilkakrotnie zgłaszane do PUP.

Nie wszystkie osoby bezrobotne rejestrują się w urzędach pracy, znaczna część tych zgłoszonych nie jest zainteresowana podjęciem pracy. Nie bez znaczenia jest również duża dynamika procesów zachodzących na rynku pracy i w gospodarce, co często staje się powodem dezaktualizacji kwalifikacji osób pozostających w ewidencji PUP.

Sami pracodawcy mają często trudności ze sformułowaniem wymogów kwalifikacyjnych w składanych ofertach pracy.

Trzeba również pamiętać, iż niniejszy monitoring to zaledwie mały wycinek analizy rynku pracy w ujęciu lokalnym, w związku z czym, daje tylko pewien pogląd na zapotrzebowanie na poszczególne zawody, opierając się na dostępnych sobie i założonych metodologicznie danych statystycznych.

Metodologia sporządzania raportu nie ujmuje tak ważnych zmiennych dla rynku pracy, jak na przykład liczba pracujących, czy poziom wynagrodzeń w powiecie. Istnieje wiele różnorodnych metod, które pomagają identyfikować potrzeby kadrowe w różnym wymiarze terytorialnym. Dobrym przykładem jest „Barometr zawodów” – nowe narzędzie wprowadzone w 2015r., będące krótkookresową (jednoroczną) prognozą sytuacji w zawodach. Badanie ma charakter jakościowy, pomaga precyzyjniej określić i diagnozować zapotrzebowania na zawody w województwie wielkopolskim, tworzone indywidualnie dla każdego powiatu. Powstaje w trakcie dyskusji grupowej (metoda „panelu ekspertów”), dzięki czemu możliwe jest dzielenie się wiedzą oraz uwzględnianie opinii uczestników obserwujących rynek pracy z różnych perspektyw: od strony bezrobotnych oraz pracodawców. W panelu biorą udział pracownicy powiatowych urzędów pracy: pośrednicy pracy, doradcy zawodowi, osób współpracujących z pracodawcami i asystentów EURES.⁵

Deficyty wyłaniające się z efektywności analiz statystycznych, dokonywane na podstawie założonej metodologii nie koniecznie pokrywają się z tymi, które pojawiają się w raportach sporządzanych przez zewnętrzne podmioty, specjalizujące się w badaniach rynku pracy.

Obserwacja struktury i ruchu bezrobotnych w minionych latach można wyróżnić zawody, które cechuje zarówno wysoki poziom bezrobocia, jak i duża skala napływu. Najlepszym przykładem jest elementarna grupa zawodów: „pracownicy usług i sprzedawcy”.

Nie oznacza to braku zapotrzebowania na takie zawody. W wielu przypadkach nie podejmowanie pracy przez bezrobotnych uwarunkowane jest innymi czynnikami, takimi jak: posiadanie kwalifikacji ale już zdezaktualizowanych (duża przerwa w aktywności zawodowej), czy też braku chęci i często możliwości życiowych do podejmowania pracy, mimo zgłaszania „gotowości” do zatrudnienia poprzez rejestrację w PUP. Znaczący odsetek bezrobotnych w ogóle nie jest zainteresowany podjęciem pracy i grupa ta zasila „szarą strefę”, bowiem narastającym zjawiskiem w naszym kraju jest kategoria pracy nierejestrowanej, wykonywanej nielegalnie.

Dynamiczne procesy zachodzące na rynku pracy wymagają reakcji, poprzez na przykład dostosowanie kierunków kształcenia do zapotrzebowania na zawody, co jest niezwykle trudnym zadaniem, w wymiarze powiatowym. Istotne znaczenie mają wybory profili zawodowych i zawodów dokonywanych przez młodzież po zakończeniu szkół na poziomie gimnazjalnym i średnim.

Niewątpliwie, mimo opisanych mankamentów, monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych daje pewien pogląd na lokalny rynek pracy i może być wskazówką dla polityki powiatowej w tym zakresie.

⁵ www.barometrzwodow.pl

Informacja sygnałna

ZAWODY DEFICYTOWE I NADWYŻKOWE w Powiat krotoszyński INFORMACJA SYGNAŁNA 2015 R.

Tabela 32 Informacja sygnałna

Sekcja	Zaklasyfikowanie	Grupa elementarna		
DEFICYT	zawód maksymalnie deficytowy	Hodowcy zwierząt gospodarskich i domowych		
		Kierownicy do spraw innych typów usług gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Układacze towarów na półkach		
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych		
		Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi		
		Kierownicy do spraw finansowych		
		Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy gdzie indziej niesklasyfikowani		
		Kierownicy sprzedaży w marketach		
		Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej		
		Kierownicy do spraw budownictwa		
		Lektorzy języków obcych		
		Administratorzy systemów komputerowych		
		Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek		
		Sortowacze odpadów		
		Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym		
		Asystenci dentystyczni		
		Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych		
		Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów		
		DEFICYT	zawód deficytowy	Agenci ubezpieczeniowi
				Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt
Kasjerzy i sprzedawcy biletów				
Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)				
Listonosze i pokrewni				
Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego				
Czyściciele pojazdów				
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy				
Kierowcy samochodów ciężarowych				
Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży				
Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe				
Ustawiacze i operatorzy maszyn do obróbki i produkcji wyrobów z drewna				
Dyrektorzy generalni i zarządzający				
Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni				
Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali				
Maszyniści i operatorzy maszyn i urządzeń dźwigowo-transportowych i pokrewni				
RÓWNOWAGA	zawód zrównoważony	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym		
		Kreślarze		
		Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątnięciem		
		Technicy elektrycy		

NADWYŻKA	zawód nadwyżkowy	Fizjoterapeuci
		Pracownicy do spraw transportu
		Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni
		Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości
		Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu
	zawód maksymalnie nadwyżkowy	Rolnicy upraw polowych
		Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy

***Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych został wykonany według nowej metodologii przygotowanej w ramach projektu współfinansowanego ze środków UE w ramach EFS „Opracowanie nowych zaleceń metodycznych prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy”.**

Spis tabel

Tabela 1 Liczba zarejestowanych bezrobotnych	7
Tabela 2 Stopa bezrobocia	8
Tabela 3 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa ...	12
Tabela 4 Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) są największe w 2015 r.	13
Tabela 5 Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 r.	13
Tabela 6 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015r.	15
Tabela 7 Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 r.	16
Tabela 8 Oferty pracy w 2015 r.	16
Tabela 9 Wskaźniki dostępności ofert pracy, długotrwałego bezrobocia oraz płynności bezrobotnych	20
Tabela 10 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 r.	20
Tabela 11 Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 r.	21
Tabela 12 Zawody w równowadze.	22
Tabela 13 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 r.	23
Tabela 14 Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 r.	23
Tabela 15 Umiejętności i uprawnienia według wielkich grup zawodów w 2015 r.	24
Tabela 16 Bezrobotni bez zawodu w 2015 r.	26
Tabela 17 Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych, zrównoważonych oraz nadwyżkowych w 2015 r.	28
Tabela 18 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015r.	30
Tabela 19 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 r.(cd.).	31
Tabela 20 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 r.	32
Tabela 21 Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według elementarnej grupy zawodów w 2015 r. (cd.)	37
Tabela 22 Liczba przebadanych przedsiębiorstw	40
Tabela 23 Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku	43
Tabela 24 Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach	45
Tabela 25 Analiza przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku	58
Tabela 26 Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich pracowników	59
Tabela 27 Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy	63
Tabela 28 Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy	63
Tabela 29 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2016 roku	67
Tabela 30 Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudnić pracowników w nadchodzącym roku 2016	67
Tabela 31 Umiejętności i cechy szczególnie istotne dla pracodawców u potencjalnych pracowników, których firma planuje zatrudnić	68
Tabela 32 Informacja sygnałna	80

Spis rysunków

Rysunek 1 Stopa bezrobocia w powiecie, województwie o kraju w latach 2010-2015.....	8
Rysunek 2 Stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie w 2015 r.....	8
Rysunek 3 Wiek bezrobotnych kobiet i mężczyzn w 2015r.	9
Rysunek 4 Procent bezrobotnych wg poziomu wykształcenia w latach 2010-2015	10
Rysunek 5 bezrobotni wg stażu pracy - 31.12.2015r.	10
Rysunek 6 udział procentowy bezrobotnych wg czasu pozostawania w ewidencji PUP w latach 2010-2015.....	11
Rysunek 7 Długotrwale bezrobotni w latach 2010-2015	11
Rysunek 8 Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników..	40
Rysunek 9 Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.....	41
Rysunek 10 Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 rok.....	41
Rysunek 11 Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	42
Rysunek 12 Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku	43
Rysunek 13 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku	44
Rysunek 14 Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników	44
Rysunek 15 Analizę odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowego Urzędu Pracy w Krotoszynie .	63
Rysunek 16 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	65
Rysunek 17 Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.....	65
Rysunek 18 Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2016 roku	66